

Rollemodeller

Sådan kan I udvikle og implementere et netværk af frivillige rollemodeller, som kan støtte og vejlede udsatte unge

En del af projektet:
'Solidaritet mellem generationer
– sæt ressourcerne i spil'

Udgiver: Marselisborg – Center for Udvikling, Kompetence & Viden
Udarbejdet af: Udviklingskonsulent Christina Dige Reijkjær,
Marselisborg – Center for Udvikling, Kompetence & Viden

Grafisk kommunikation
& design: Marselisborg Media/Grafisk designer Henriette Dissing

Forlag: Marselisborg Media
1. udgave, 1. oplag, august 2013

Tryk: www.zeuner.dk

Marselisborg – Center for Udvikling, Kompetence & Viden

Marselisborg er et videnscenter, der siden 2002 har arbejdet på at udvikle rammerne for indsatsen i den offentlige sektor i tæt samspil med erhvervslivet og civilsamfundet.

Marselisborg fungerer som bindeled mellem strategi og drift og arbejder på at udvikle meningsfulde indsatser til slutbrugerne. Eksempelvis udsatte unge, der har brug for en ekstra hånd til at se en ny fremtid og livshistorie, en langtidsledig, der mangler troen på, at der findes et arbejde til vedkommende, og den ensomme ældre, som har brug for socialt samvær med andre mennesker.

Marselisborgs løsninger bygger på erfaring og viden, der er udviklet og afprøvet i tæt samarbejde med vores samarbejdspartnere på tværs af sektorer og områder. Samtidig udvikler vi nye metoder i Marselisborgs egne udviklingslaboratorier, hvor vi, gennem konkrete borgerrettede projekter, omsætter viden til implementerbare produkter.

Læs mere på www.marselisborg.org

Indhold

	Introduktion	5
	Oversigt	8
Udvikling	1 Planlægning	10
	Sådan kan I planlægge og holde styr på opgaverne i projektet...	10
	Disse opgaver skal typisk planlægges, inden I kan gå i gang med projektet...	10
	2 Rekruttering	13
	Det skal der til for at være en god rollemodel...	13
	Sådan kan I finde frem til potentielle rollemodeller...	15
	Sådan kan I vække de potentielle rollemodellernes interesse...	17
	3 Matching	20
	Sådan kan I afholde matchsamtaler med rollemodellerne...	20
	Sådan udarbejder og bruger du matchprofiler...	21
	Sådan kan I identificere de unge, som har brug for og kan få gavn af en rollemodel...	23
	Sådan kan I identificere de unge, som matcher rollemodellerne...	25
Sådan kan I så vidt muligt sikre de unges engagement...	25	
4 Uddannelse	26	
Derfor skal rollemodellerne have en uddannelse...	26	
Sådan kan uddannelsen tilrettelægges...	27	
Det har rollemodellerne gavn af at få at vide...	27	
Implementering	5 Indsats	36
	CASE "Jeg føler mig forstået her"	36
	CASE Mig og min teaterveninde	38
	6 Opfølgning	39
	Derfor er det vigtigt med en grundig opfølgning af forløbet og 'nursing' af de frivillige...	39
Sådan sikrer I en grundig opfølgning og nursing af de frivillige...	40	
Sådan kan I afholde læringsmøder for rollemodellerne...	42	
Sådan kan indsatsen forankres...	42	
	Kort om projektet	45

(Pige, 22 år)

Hun (min rollemodel) har givet mig en klarhed omkring, hvad jeg ville uddannelsesmæssigt. Nu har jeg haft beslagsmed i tankerne, men hun fandt ud af, at der også er andre muligheder, og så tabte jeg ikke modet. (...) Jeg har været heldig at få en læreplads som beslagsmed, så nu venter jeg bare på at komme op i sind, så jeg kan komme i gang. (...) Det er drømmejobbet, og jeg glæder mig bare til, at jeg skal i gang. Helen (rollemodellen) er også ekstremt glad for, at jeg skal i gang.

Introduktion

Denne manual beskriver metoder og redskaber til, hvordan jeres kommune kan iværksætte et netværk af frivillige rollemodeller, der hjælper udsatte unge nærmere job og uddannelse.

Projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' er gennemført af Marselisborg i 2012 og 2013 i forbindelse med det europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationer for Social- og Integrationsministeriet. Projektets formål er at udvikle aktiviteter, der skaber øget solidaritet og forståelse mellem unge og ældre.

'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' består af tre delprojekter:

- 'Rollemodeller'
- 'Fortællinger og IT'
- 'Frivillige unge'

Der er udarbejdet tre manualer i forbindelse med projektet, som præsenterer de gode erfaringer fra hvert af projektets tre dele. Denne manual, 'Rollemodeller', anviser en model for øget solidaritet mellem generationerne, hvor ressourcerne ældre agerer som rollemodeller for udsatte unge. I kan læse mere om de andre dele i projektet på manualens sidste sider.

Rollemodeller

I delprojektet 'Rollemodeller' får udsatte unge tilknyttet en rollemodel med livserfaring og tålmodighed, som kan give dem nærvær, rådgivning og kærlige krav. Igennem forløbet rekrutteres, uddannes og matches rollemodeller med udsatte unge, hvorefter de mødes løbende. Delprojektet er udviklet og afprøvet i Stevns og Hedensted Kommune.

Projektet har blandt andet resulteret i, at flere unge har fået en større tro på sig selv og på egne evner, og flere er kommet nærmere uddannelse og arbejde. Rollemodellerne oplever samtidig en stor glæde ved at kunne hjælpe unge mennesker. Men hvordan gør rollemodellerne en forskel for de unge? Og hvad får rollemodellerne selv ud af forløbet? Få svar på disse spørgsmål i de følgende afsnit.

Rollemodellerne gør en forskel

Ledigheden blandt unge er markant. Cirka 124.000 unge mellem 15-29 år er hverken i job eller i uddannelse, hvilket er tæt på en fordobling i forhold til 2008, og det er den højeste andel, der er målt i nyere tid (Arbejdernes Erhvervsråd 2013). Mange af disse unge er socialt udsatte eller i risiko for at blive det, og mange kæmper med psykiske problemstillinger, negativ social arv, misbrugsproblemer og adfærdsproblemer.

Disse unge har ofte tvivlsom opbakning fra deres netværk og mangler en fortrolig relation til en ressourcerstærk person. Med andre ord mangler de rollemodeller. De unge har ofte ikke en positiv kontakt til deres familie eller givtige relationer til andre ressourcerstærke voksne, og mange af disse unge oplever modstand mod de fagpersoner, som de møder i de kommunale forvaltninger. En god fortrolig relation til en ressourcerstærk ildsjæl er ofte det element, som i samspil med professionelle indsatser er udslagsgivende for, at de udsatte unge kommer videre i uddannelse og i arbejde.

I forbindelse med formelle aktiviteter og kommunale tilbud er det som fagprofessionel som regel vanskeligt at etablere en fortrolig, personlig relation til de unge. En god relation skabes derimod langt lettere, når de unge ved og kan mærke, at der er tale om personer, der frivilligt har valgt at bidrage med omsorg, nærvær og kærlige krav til de unge, uden at de får penge for det. Frivillige rollemodeller kan derfor hjælpe de unge på en måde, som fagprofessionelle ikke kan. Rollemodellerne vil netop kun-

Interviewer: "Hvad betyder det for dig, at Helen (rollemodellen) hun er frivillig? At hun ikke er fra kommunen?"

Pige, 22 år: "Det betyder rigtig rigtig meget, fordi ellers var jeg slet ikke kommet personligt ind på det på nogen måde. Hvis det havde været kommunen, så havde jeg været meget meget lukket (...) Lige så snart man siger 'kommunen' til mig, så ser jeg rødt. Det kan jeg desværre ikke gøre for."

ne give de unge den støtte og vejledning, som mange af dem ikke har fået af deres egne forældre. De kan på en konstruktiv måde støtte de unge i uddannelsesvalget samt i at fastholde de unge i uddannelse.

Rollemodellerne kan derfor gøre en stor forskel for de unge.

Rollemodellernes eget udbytte

Hver fjerde ældre over 65 år føler sig ensomme, og mange efterspørger aktiviteter, som giver mening, og hvor de kan gøre nytte (Marselisborg 2012). Der skal gøres en indsats for at hjælpe de ensomme ældre, men samtidig er det også nødvendigt at gøre en indsats for at forebygge, at de kommende ældre bliver ensomme. Og det kan dette forløb være medvirkende til.

Rollemodellerne er livserfarne personer, som er i gang med de sidste år på arbejdsmarkedet, eller som er blevet pensioneret, men stadig ønsker at gøre nytte. Dem findes der heldigvis rigtig mange af, og for dem er det givende fortsat at kunne bruge sin brede erfaring til at hjælpe unge mennesker videre i livet.

Både de unge og rollemodellerne oplever samtidig, at de får skabt gode stærke venskaber til hinanden, som de begge får rigtig meget ud af.

Interviewer: "Hvad har det egentlig betydet for dig at lære Kurt at kende?"

Mand, 25 år: "Det har gjort, at jeg er mere åben over for nye muligheder. Og også at jeg også er blevet noget mere social, end jeg var før. Jeg var meget – jeg vil ikke sige indelukket – men jeg havde nogle forbehold for ting og sager med hensyn til, hvordan man skulle gebærde sig socialt, og hvor social man egentlig nu gad engang at være. Men det må man sige, at jeg er gået meget væk fra. Jeg er så social, som jeg muligvis kan blive."

Manualens anvendelse

I denne manual får I inspiration og gode råd til, hvordan I kan udvikle og implementere et netværk af frivillige rollemodeller i jeres kommune. I kan læse om, hvad I skal være opmærksomme på i forbindelse med de forskellige faser i forløbet, og samtidig præsenteres I for konkrete metoder og redskaber, som I kan vælge at gøre brug af eller lade dig inspirere af, når I skal i gang.

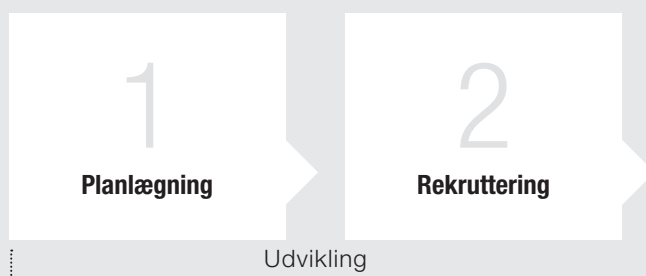
Rigtig god læselyst!

Interviewer: "Har du selv fået noget ud af at være rollemodel?"

Rollemodel, 69 år: "Vi har fire børn og otte børnebørn, og de tre børnebørn er voksne, og de andre bor 100 kilometer væk, så der er ikke nogen, der i dagligdagen har brug for os på den måde. Jo, jeg snakker jo meget med dem, og en af dem er for eksempel i gang med at tage sin studentereksamen i øjeblikket, men der er jo ikke... Altså det at vide, at der er en, jeg tror, det er en livsnødvendighed for mennesker at vide, at der er brug for dem. Og på den måde, der er jeg glad for – jeg kan godt lide den følelse, at jeg kan gøre noget for hende (den unge), at hun har brug for mig, som gerne vil hjælpe, så på den måde kan man sige, at jeg har fået noget ud af det. (...) Jeg har det godt med at vide, at der er nogen, der kan bruge det, jeg kan, til noget."

Oversigt

Manualen beskriver i seks kapitler, hvad I bør være opmærksomme på i forbindelse med udviklingen og implementeringen af et netværk af frivillige rollemødel-ler i jeres kommune. I hvert kapitel kan I læse gode råd og opmærksomhedspunkter, som I kan vælge at arbejde ud fra eller lade jer inspirere af. Til nogle faser i forløbet hører desuden konkrete redskaber, som kan anvendes direkte eller bruges som inspiration, når I skal i gang hos jer.

Udvikling

Planlægning:

I dette kapitel bliver du introduceret for, hvad I skal være opmærksomme på, når I planlægger projektet. Du kan finde svar på følgende spørgsmål:

- Hvordan kan I planlægge og holde styr på opgaverne i projektet?
- Hvilke opgaver skal typisk planlægges, inden I kan gå igang?

Rekruttering af frivillige rollemødel-ler:

Når planlægningen er på plads, kan I begynde at rekruttere rollemødel-ler til forløbet. I dette kapitel kan I læse om, hvordan I kan rekruttere frivillige rollemødel-ler til forløbet. I kan læse om følgende:

- Hvad skal der i udgangspunktet til for at blive en god rollemødel-ler?
- Hvordan kan I finde frem til potentielle rollemødel-ler?
- Hvordan kan I vække de potentielle rollemødel-lers interesse?

3

Matching

4

Uddannelse

5

Indsats

6

Opfølgning

Udvikling

Implementering

Matching:

Næste skridt er nu at matche rollemodellerne med de unge, hvis behov, ønsker og interesser matcher det, rollemodellerne har mulighed for og lyst til at give. I dette kapitel får I råd og vejledning, som kan være gavnlig, når I skal i gang med at matche. I får svar på følgende spørgsmål:

- Hvordan kan I afholde matchsamtaler med rollemodellerne?
- Hvordan kan I udarbejde og bruge matchprofiler?
- Hvordan kan I identificere de unge, som har brug for og kan få gavn af en rollemodel?
- Hvordan kan I identificere de unge, der matcher de enkelte rollemodeller?
- Hvordan kan I så vidt muligt sikre de unges engagement?

Uddannelse:

For at sikre, at rollemodellerne føler sig godt rustede til at varetage rollen, er det en god ide at tilbyde dem en uddannelse. I dette kapitel kan I læse om den uddannelse, som er udviklet og afprøvet i forbindelse med dette projekt. I kan finde svar på følgende spørgsmål:

- Hvorfor skal rollemodellerne have en uddannelse?
- Hvordan kan uddannelsen med fordel tilrettelægges?
- Hvad har rollemodellerne brug for at vide?

Implementering**Indsats:**

Rollemodellerne er nu klar til at mødes med de unge for første gang. I dette kapitel kan du læse, hvordan det er gået med to unge og deres rollemodeller, som har været med i projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil'.

Opfølgning:

Det er vigtigt, at der sker løbende opfølgning af den frivillige indsats, således at rollemodellerne føler sig værdsat og oplever, at de får den støtte, de har behov for, når de har behovet. I dette afsnit kan I læse om, hvordan I kan følge op på indsatsen i jeres kommune. I får svar på følgende spørgsmål:

- Hvorfor er det vigtigt med en grundig opfølgning af forløbet og 'nursing' af de frivillige?
- Hvordan sikrer du en grundig opfølgning og 'nursing' af de frivillige?
- Hvordan kan I afholde læringsmøder for rollemodellerne?
- Hvordan kan indsatsen forankres?

1 Planlægning

Første skridt mod at komme i gang med projektet er at lave en detaljeret plan over forløbets aktiviteter og tidsramme.

I dette kapitel kan I læse om, hvad I skal være opmærksomme på, når I planlægger projektet. I får gode råd til, hvordan I kan uddelegere opgaverne samt hvilke praktiske forhold, I bør være opmærksomme på, når I planlægger projektets aktiviteter. I får svar på:

- Hvordan I kan planlægge og holde styr på opgaverne i projektet
- Hvilke opgaver der typisk skal planlægges, inden I kan gå i gang

Sådan kan I planlægge og holde styr på opgaverne i projektet...

Inden I går i gang med projektet, kan det være en rigtig god ide at danne et grundigt overblik over opgaverne, tidsrammen og opgavefordelingen i projektet. En sådan plan kan indeholde korte beskrivelser af, hvilke opgaver der skal gennemføres i projektet, hvornår de skal gennemføres, samt hvem der skal gennemføre de enkelte opgaver. I projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi udarbejdet en tids- og aktivitetsplan, som vi har udfyldt med de projektansvarlige på et opstartsmøde i hver enkelt kommune forud for projektets opstart. Du kan se denne tids- og aktivitetsplan på side 12. Her kan du også danne dig et overblik over de enkelte opgaver i indsatsen.

OBS! Sørg for at hygge om rollemodellerne til møderne, så de kan mærke, at I sætter pris på deres engagement og indsats. Det kan være små ting, der skal til, så som at servere sandwich, kage og kaffe til møderne.

Disse opgaver skal typisk planlægges, inden I kan gå i gang...

Når I skal planlægge en indsats som denne, er der nogle ting, som skal planlægges, inden I kan gå i gang med selve indsatsen.

Det er derfor en god ide at afholde et opstartsmøde, hvor dem, som skal stå for planlægningen af projektet, deltager. Det er vigtigt, at der er repræsentanter med på mødet, som har et godt kendskab til de unge, som har brug for en rollemodel, samt at der deltager personer med beslutningskompetencer, som har overblikket og kan planlægge og uddelegere opgaverne i projektet. I dette afsnit kan I læse om, hvad I bør planlægge, inden indsatsen startes op.

Udpegning af en projektansvarlig

Først og fremmest er det en rigtig god ide at udpege én projektansvarlig, som skal have det overordnede ansvar for projektet. Den projektansvarlige skal stå for at koordinere indsatsen og sørge for, at de enkelte opgaver i projektet bliver gennemført i henhold til tidsplanen, samt at rollemodellerne bliver holdt grundigt informeret hele vejen igennem processen.

Udpegning af kontaktperson for rollemodellerne

Det er vigtigt, at rollemodellerne får tilknyttet en kontaktperson, som de kan ringe til, hvis der opstår problemer, som de ikke kan klare på egen hånd eller ved at tale med de andre rollemodeller i netværket. Kontaktpersonen bør være en person, som har et godt kendskab til de unge, som er i målgruppen for at få tilknyttet en frivillig rollemodel.

Udpegning af opgaveansvarlige

I kan med fordel allerede fra starten gøre klart, hvem der skal have ansvaret for de enkelte opgaver i projektet. Der skal findes en primær ansvarlig for følgende opgaver:

- Rekrutteringen af de frivillige rollemodeller
- Afholdelse af matchesamtaler med rollemodellerne
- Identificering af unge, som har lyst til at få tilknyttet en frivillig rollemodel

- Matching af de frivillige rollemodeller og de unge
- Planlægning og afholdelse af uddannelsen samt eventuelt udarbejdelse af opsamlingsnotater på baggrund af uddannelsen
- Planlægning og afholdelse af læringsmøder for rollemodellerne samt eventuelt udarbejdelse af opsamlingsnotater på baggrund af møderne

Det kan være hensigtsmæssigt, at få personer varetager flere opgaver i projektet, således at kontakten til rollemodellerne varetages af så få personer som muligt. Det er vigtigt, at rollemodellerne får et godt kendskab og forhold til den eller de personer, som de fremadrettet skal være i kontakt med i forbindelse med projektet.

Planlægning af møder

På opstartsmødet bør I også sørge for at planlægge tidspunkter for afholdelse af informationsmøde(r), uddannelse og læringsmøder for rollemodellerne, samt booke lokaler og forplejning i forbindelse med møderne. I de følgende kapitler kan I læse om, hvad I skal være opmærksomme på, når I skal planlægge møder og uddannelse for rollemodellerne. Når I booker lokaler, skal I generelt være opmærksomme på, at:

- Der skal være en projektor og lærred i lokalet
- Der skal være god plads i lokalet eller lokalerne, så deltagerne kan deles op i grupper og arbejde nogenlunde uforstyrret
- Der skal være forplejning til møderne. Rollemodellerne har valgt at engagere sig frivilligt og deltager uden at få løn for det, og det er derfor vigtigt at påskønne de frivilliges engagement ved blandt andet at sørge for, at der er mad og drikke under møderne uanset mødets varighed

Tids- og opgaveplan

Når I skal planlægge en indsats som denne, er det en god ide at starte processen med at udarbejde og udfylde en tids- og opgaveplan, hvor I beslutter, hvilke opgaver der skal gennemføres, hvem der skal have ansvaret for at opgaverne bliver gennemført, samt hvornår de enkelte opgaver i indsatsen skal være gennemført.

I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi valgt at benytte denne tids- og opgaveplan. Den kan I vælge at bruge, som den er eller lade jer inspirere, hvis I vælger at lave jeres egen.

TIDS- OG OPGAVEPLAN

- rekruttering af rollemodeller

Opstart Uge ____

Aktivitet	Opgave	Ansvarlig	Tidsrum
Planlægning af projektforbud	Udarbejdelse af tids- og aktivitetsplan		
	Opstartsmøde		
	Justering af projektplan		
Udpegning af kontaktpersoner	Udpegning af projektansvarlige		
	Udpegning af kontaktperson(er) for rollemodelerne (Hotline)		
Praktisk planlægning	Planlægning af tidspunkt for afholdelse af informationsmøde		
	Booking af lokale og forplejning til informationsmøde		
	Planlægning af tidspunkt for gennemførelse af uddannelse for rollemodelerne		
	Booking af lokaler og forplejning til uddannelsen		

Igang sættelse af indsatsen Uge ____

Aktivitet	Opgave	Ansvarlig	Tidsrum
Overblik	Udarbejdelse af database til overblik under rekrutteringen		
Rekruttering af rollemodeller	Fremsendelse af liste til (juster e-mail) _____ som har ansvaret for rekrutteringen, med information om og kontaktoplysninger til frivillige foreninger og potentielle rollemodeller		
	Udformning og indrykning af annonce i lokalavisen til rekruttering af rollemodeller		
	Rekruttering af ressourcestærke rollemodeller via telefonisk kontakt til foreninger og andre potentielle rollemodeller (der skal rekrutteres i alt cirka _____ rollemodeller)		
	Afholdelse af informationsmøde		
	Identificering af unge til forløbet	Identificering af unge, som har brug for og lyst til at få tilknyttet en frivillig rollemodel	
Matching	Matchingsamtaler med rollemodeller		
	Matching af unge og rollemodeller		
Uddannelse	Gennemførelse af uddannelse for rollemodelerne		
Samtalerække	Afholdelse af samtaler (Minimum hver fjortendede dag)		
	Rollemodelerne og de unge planlægger selv tid, sted osv.		

Opfølgning af indsatsen Uge ____

Aktivitet	Opgave	Ansvarlig	Tidsrum
Praktisk planlægning	Fastsættelse af dato for læringsmøder med rollemodelerne		
	Booking af lokale og forplejning til læringsmøder		
1. læringsmøde	Planlægning af 1. læringsmøde		
	Afholdelse af 1. læringsmøde		
	Udarbejdelse af 1. læringsnotat		
2. læringsmøde	Planlægning af 2. læringsmøde		
	Afholdelse af 2. læringsmøde		
	Udarbejdelse af 2. læringsnotat		

Indsatsen fortsætter med afholdelse af læringsmøder og eventuelle arrangementer for rollemodelerne og de unge.

Redskabet kan hentes på hjemmesiden www.marselisborg.org.

2 Rekruttering

Når projektets aktiviteter er planlagt, er næste skridt at rekruttere de frivillige rollemodeller.

I dette kapitel kan I læse om, hvordan I kan finde frem til potentielle rollemodeller og vække deres interesse for at deltage i projektet. I får svar på:

- Hvad der i udgangspunktet skal til for, at man kan blive en god rollemodel for udsatte unge
- Hvordan I kan finde frem til potentielle frivillige rollemodeller
- Hvordan I kan vække potentielle rollemodellens interesse for at deltage i projektet

Det skal der til for at være en god rollemodel...

Det kræver i udgangspunktet ikke nogle særlige kompetencer at blive frivillig rollemodel. De unge er forskellige og har vidt forskellige ønsker og behov, så der er også behov for vidt forskellige rollemodeller. For nogen vil rollen som rollemodel bestå i at rådgive og vejlede den unge i forbindelse med uddannelsesvalg eller fastholdelse i uddannelse, mens andre unge især har brug for en at tale med, når det bliver svært. Fælles for alle rollemodellerne bør dog være, at der er tale om:

- Personer, som er motiverede for at yde en ekstra frivillig indsats for et eller flere unge mennesker, som har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, og som har andre problematikker ud over ledighed

- Forholdsvist ressourcerstærke personer fra lokalområdet, som har livserfaring, tålmodighed og et godt kendskab til det lokale uddannelses- og/eller arbejdsmarked
- Personer, som eventuelt er aktive i det lokale foreningsliv og kan udbrede kendskabet om projektet, samtidig med at de har et netværk, som de unge kan få gavn af

Roller som rollemodel handler dog først og fremmest om at være engageret, autentisk og nærværende overfor den unge. Derfor er det vigtigt, at der fra starten findes et godt match mellem den unge og rollemodellen. Med henblik på at sikre dette bedst muligt, bør der gennemføres en grundig samtale med hver enkelt rollemodel, hvor rollemodellens baggrund, interesser, kompetencer samt ønsker og eventuelle forbehold i forhold til rollen som rollemodel afdækkes. På denne baggrund vil det være muligt at finde en ung, hvis behov og ønsker matcher lige netop det, rollemodellen har mulighed for og ønsker at bidrage med. Du kan læse mere om matchingen i kapitel 3.

Interviewer:

Hvorfor tilmeldte du dig som frivillig rollemodel?

Rollemodel, 57 år:

Det var egentlig fordi, du ringede og spurgte, og så tænkte jeg, at det vil jeg da godt, fordi det ligger sådan set i min grundopfattelse, at hvis man kan hjælpe nogen, så skal man gøre det – det er mit menneskesyn. (...) Jeg laver meget andet frivilligt, men det kunne jeg godt få plads til.

Flyer eller annonce

Det er en god ide at lave informationsmateriale om projektet i form af en annonce eller en flyer, der kan sendes til interesserede, således at de får mulighed for at læse mere om projektet, inden de træffer en beslutning. Hermed kan I opfordre andre til at udbrede budskabet i deres netværk.

I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi udarbejdet og anvendt denne flyer/annonce. Den kan I vælge at anvende eller lade jer inspirere jer af, når I skal i gang med at rekruttere rollemodeller i jeres kommune.

Vil du være med til at gøre en forskel for udsatte unge?

- Så kom til et uforglittende informationsmøde og hør mere om at blive frivillig rollemodel!

Vi leder efter personer, som har lyst og overskud til at være rollemodeller for unge, som har svært ved at finde den rette bane i livet. Disse unge har det svært, og de har ofte ingen eller kun ganske få personer i deres netværk, som de kan støtte sig op ad. En rollemodel med livserfaring og tilfældighed, som kan give dem den rette støtte og vejledning, kan være lige netop det, der skal til for at ruste disse unge til et godt og velfungerende voksenliv.

At være rollemodel indebærer:

- To uddannelsesdage, hvor du bliver introduceret for forskellige metoder og redskaber, så du er godt rustet som rollemodel for en eller to udsatte unge
- At du bliver rollemodel for en eller to udvalgte unge, som du har et interessefællesskab med
- At du mødes med def(n) unge minimum en gang hver fjortende dag, hvor du svarer på den unges spørgsmål og giver den unge støtte og vejledning. Hvor og hvornår I mødes, aftaler I selv

- At du deltager i et læringsmøde sammen med andre rollemodeller, hvor I deler erfaringer om den første tid som rollemodeller

Projektet forløber minimum i 1/2 år.

Vil du høre mere?

Så tilmeld dig informationsmødet, som foregår:

Tidspunkt _____

Adresse _____

Tilmelding til informationsmødet foregår senest tidspunkt på:

Telefon _____

eller e-mail _____

Udstykt ovenstående digitalt.

Projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil'

Tilbuddet om at blive frivillig rollemodel er en del af projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil', som på forskellig vis arbejder målrettet mod at skabe solidaritet og forståelse mellem generationer.

Projektet gennemføres af Marselisborg – Center for udvikling, Kompetence & Viden, Stevns Kommune og yderligere seks danske kommuner. Projektet finansieres af Social- og Integrationsministeriet under temaet 'Fremme af et inkluderende samfund præget af samarbejde mellem generationer.'

Redskabet kan hentes på hjemmesiden www.marselisborg.org.

2 Rekruttering

Sådan kan I finde frem til potentielle rollemodeller...

Vi har afprøvet en række forskellige strategier til, hvordan man kan finde frem til personer, som har lyst og mulighed for at blive frivillige rollemodeller for udsatte unge. I dette afsnit kan I læse om en række gode råd og tips til, hvordan I kan finde frem til disse potentielle rollemodeller i jeres kommune.

Kontakt foreninger

Det kan være en god ide at starte med at kontakte lokale foreninger såsom pensionistforeninger, idrætsforeninger, politiske foreninger med flere. De frivillige foreninger har ofte et stort netværk, som de kan fortælle om forløbet, og de kan sandsynligvis hjælpe jer på sporet af mulige deltagere.

I kan eventuelt også spørge om hjælp i det lokale Frivilligcenter eller hos frivilligkonsulenten i jeres kommune, Frivilligkonsulenten eller medarbejderne i frivilligcentret har et godt kendskab til kommunens frivillige foreninger, og de kan rådgive dig om, hvem det er relevant at spørge.

Annoncér og hæng flyers op

Selvom foreningerne er en god indgangskanal, er mange af medlemmerne i disse foreninger ofte meget aktive og har en travl dagligdag. Mange af medlemmerne har derfor ofte ikke tid til at deltage i flere aktiviteter. Derfor kan det være en god ide at søge bredere ved eksempelvis at annoncere om projektet i lokalaviser, eller ved at hæng flyers op på biblioteker, i dagligvarebutikker eller andre steder, hvor de potentielle rollemodeller kommer til dagligt. Hvis I vælger at lave en flyer eller en annonce, kan I vælge at lade jer inspirere af annoncen på side 14.

TIP!

Mange kommuner har et overblik over foreninger på deres egen eller Frivilligcentrets hjemmeside – se derudover hjemmesiden www.aktivtaeldreliv.dk, som indeholder informationer om en lang række frivillige foreninger for ældre i 25 danske kommuner.

Radiospots

En anden måde, hvorpå I kan udbrede kendskabet til projektet og nå ud til potentielle rollemodeller, kan være at lave radiospots på relevante radiostationer. Dette er en mere alternativ måde at reklamere for projektet på, hvor man på kort tid kan nå ud til rigtig mange mennesker.

Udpeg ildsjæle

Det kan være en rigtig god ide at finde ildsjæle i form af resourcestærke personer, som ikke nødvendigvis behøver at melde sig selv som rollemodeller, men som vil indvilge i at hjælpe med at finde andre, som har lyst til at være rollemodeller. Ildsjælene bør være personer, som har et bredt netværk, en stor kontaktflade, og som derfor relativt let vil kunne udpege nogle potentielle rollemodeller. Ildsjælene kan være personer, som er politisk engagerede, har en bred kontaktflade i foreningslivet eller lignende.

Afhold informationsmøder

Når I har fundet en række personer, som, I vurderer, kan blive nogle gode ildsjæle for projektet, kan det være en god ide at afholde et møde for ildsjælene, så de får informationer om projektet, som de kan gå ud og fortælle videre til potentielle rollemodeller.

Det kan samtidig være en rigtig god ide at afholde et informationsmøde, hvor alle, som har interesse, kan komme og høre mere om projektet. Det kan ofte være svært at sige ja til et projekt som dette alene på baggrund af en telefonsamtale eller en annonce. De fleste vil gerne vide mere om projektet, inden de vælger at tilmelde sig som rollemodeller. Herunder kan du læse om, hvilke temaer og informationer I kan informere ildsjælene og de potentielle rollemodeller om på et informationsmøde.

TIP!

For at overbevise deltagerne om at blive ildsjæle, er det en god ide at understrege overfor dem, at de ikke selv behøver at blive rollemodeller, men at I blot har brug for deres hjælp til at finde andre gode rollemodeller.

Ringeguide

Når man skal rekruttere frivillige rollemodeller via telefonen, er det vigtigt, at man får leveret alle nødvendige informationer om projektet på en god måde. Det er derfor en god idé at gøre brug af en ringeguide, hvor man har skrevet ned, hvad man gerne vil fortælle.

I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi lavet to ringeguides, som I kan bruge som inspiration. Vi har lavet en guide, som vi har brugt, når vi har ringet ud til foreninger og andre for at høre, om de kender nogen potentielle rollemodeller, og en anden guide, som vi har brugt, når vi ringer direkte til de potentielle rollemodeller. Du kan se disse to ringeguides herunder.

RINGEGUIDES

- rekruttering af rollemodeller 1:2

Formål	Formålet med ringeguiden er at finde minimum _____ personer, som ønsker at tilmelde sig informationsmødet om projektet, eller som allerede nu ved, at de gerne vil tilmeldes som frivillig rollemodel.
Overblik	Kontaktoplysninger til relevante foreninger kan findes (skriv hvor) _____
HUSK!	At notere relevante oplysninger i databasen efter hver enkelt samtale. At eftersende informationsmateriale, hvis vedkommende udviser interesse.

Nogen som måske kender mulige rollemodeller

Præsentation	Hej, du taler med _____ fra _____
Formål	Jeg ringer, fordi vi er i gang med et projekt i samarbejde med _____ I den forbindelse leder vi efter nogen, som har lyst og overskud til at være frivillige rollemodeller for unge, som har det svært.
Hvorfor ringer vi til dig?	Vi har fået dit nummer fra _____ (Kommune, jobcenter, forening eller lignende), fordi de mener, at du måske selv kunne være interesseret eller måske kender nogen, der kunne være interesseret i at blive frivillig rollemodel.
De unge	Vi ved jo fra os selv, at når man har problemer, er det ikke kommunen, man ringer til – man taler med sin familie eller sine nære venner. Men mange af de her unge, de har ikke nogen i sit netværk, som de kan spørge til råds og støtte sig opad. En rollemodel med livserfaring og tilfældighed, som har overskud til at være der for disse unge, kan derfor være lige netop det, der skal til for at ruste disse unge til at komme videre. Det er ikke nødvendigvis unge, som har store problemer – men mange mangler bare en rollemodel, som de kan støtte sig op ad og spørge til råds.
Informationsmøde	Vi afholder et informationsmøde om projektet på (Adresse) _____ (dato og tidspunkt) _____, Jeg vil høre, om du selv kunne være interesseret i at komme og høre mere?
Hvis JA!	Hvad er dit: Telefonnummer? _____ E-mail-adresse? _____ Du må jo have et stort netværk, så du kender måske (også) andre, som måske kunne være interesseret i at gøre noget for disse unge, og som derfor kunne tænke sig at komme til informationsmødet og høre mere om projektet?
Hvis JA!	Har du et telefonnummer eller en e-mailadresse, så vi kan tage kontakt til vedkommende?
Informationsmateriale	Skal jeg eventuelt sende noget materiale til dig, så du kan læse mere om projektet / som du eventuelt kan sende videre i dit netværk?
Opfølgning	Hvis ja: Må jeg ringe til dig igen om et par dage og følge op? (Aftal tidspunkt) _____ Tilmeldingsfristen til informationsmødet er senest (tidspunkt) _____

Mange tak for din tid. Vi tales ved. Farvel.

Redskabet kan hentes på hjemmesiden www.marselisborg.org.

2 Rekruttering

Sådan kan I vække de potentielle rollemodellens interesse...

Uanset hvordan du vælger at rekruttere frivillige rollemodeller, er det vigtigt at være opmærksom på, hvordan du kan vække rollemodellernes interesse. Hvad skal du eksempelvis sige, når du ringer ud, hvad kan du eventuelt skrive i dine annoncer og informationsmateriale, og hvad er vigtigt at fortælle deltagerne på et informationsmøde? Det kan du læse mere om i dette afsnit.

Fortæl hvis vedkommende er blevet udpeget som værende en mulig rollemodel

Når du taler med personer, som du eller andre har udpeget som mulige rollemodeller, så fortæl dem, at de er blevet udpeget, og eventuelt også hvem de er blevet udpeget af. Mange kan være i tvivl om, om de er rustede til at varetage rollen som rollemodel, og det betyder derfor meget at få af vide, at andre netop har udpeget dem, fordi de tror på, at de kan blive rigtig gode rollemodeller.

Fortæl hvorfor rollen som rollemodel er vigtig!

Det er vigtigt at understrege overfor de potentielle rollemodeller, hvorfor rollen som rollemodel er vigtig. Nogle af de mest generelle årsager beskrives i dette afsnit, men det er samtidig vigtigt at påpege, at de unge er vidt forskellige og har forskellige behov.

Mange af de unge, som rollemodellerne kan blive matchet med, mangler nogen i deres private netværk, som de kan støtte sig op ad, og som kan give dem den støtte og vejledning, som de har brug for, for at de kan komme videre i livet. Deres forældre

er ofte selv udsatte og har derfor ikke haft overskud til at give deres børn den støtte og det nærvær, som de har haft behov for. De unge har derfor ofte ikke nogen, som de kan tale med, når de har det svært, og det kan samtidig være rigtig svært for de unge at tillære sig egenskaber, som de ikke har oplevet fra andre.

Selv om kommunen allerede gør en stor indsats for at hjælpe disse unge, kan de ikke løfte denne opgave alene. De unge har brug for rollemodeller, som er der, fordi de selv har valgt det. Alene det forhold, at de unge ved, at rollemodellerne selv har valgt at engagere sig i at hjælpe dem, uden at de får betaling for det, viser sig at gøre en stor forskel for de unge. Samtidig har rollemodellerne mulighed for at engagere sig i de unge på en mere privat og personlig måde, end det er muligt og meningen for de kommunale medarbejdere, hvilket netop ofte er det, de unge har brug for.

Fortæl at de også selv får meget ud af at være frivillige rollemodeller

Desuden er det også en god ide at fortælle, at de selvfølgelig også selv får meget ud af at være frivillige rollemodeller. Glæden ved at hjælpe et andet menneske og gøre nytte er i sig selv en stor gave, og rollemodellerne får samtidig mulighed for at knytte nye venskaber og opleve mange sjove stunder med de unge og med de andre rollemodeller. Rollemodellerne har samtidig givet udtryk for, at de har fået en større forståelse for, at der er unge mennesker, som har det svært, hvilket opleves som en sund erfaring.

Desuden får rollemodellerne også mulighed for erfaringsudveksling og ny læring i forbindelse med projektet – både om sig selv, og om de unge, som de er rollemodeller for.

2 Rekruttering

Interviewer:

Har du selv fået noget ud af at være rollemodel?

Rollemodel, 69 år: Vi har fire børn og otte børnebørn, og de tre børnebørn er voksne, og de andre bor 100 kilometer væk, så der er ikke nogen, der i dagligdagen har brug for os på den måde. Jo, jeg snakker jo meget med dem, og en af dem er for eksempel i gang med at tage sin studentereksamen i øjeblikket, men der er jo ikke... Altså det at vide, at der er en, jeg tror, det er en livsnødvendighed for mennesker at vide, at der er brug for dem. Og på den måde, der er jeg glad for – jeg kan godt lide den følelse, at jeg kan gøre noget for Jeanette, at hun har brug for mig, som gerne vil hjælpe, så på den måde kan man sige, at jeg har fået noget ud af det. (...) jeg har det godt med at vide, at der er nogen, der kan bruge det, jeg kan til noget.

Fortæl om de unge

På informationsmødet er det desuden en rigtig god ide at fortælle deltagerne mere om de udsatte unge, som de kan blive rollemodellet for. I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi valgt at fortælle deltagerne om, hvad der karakteriserer målgruppen af udsatte unge generelt. Vi har fortalt om typiske karakteristika i henhold til familien og skolen samt om sociale og personlige forhold.

Derudover er det også en god ide at fortælle rollemodellerne om ungegruppen i jeres kommune mere specifikt. I kan fortælle om:

- Omfanget af udsatte unge i jeres kommune – eventuelt set i forhold til omfanget i andre kommuner
- Særlige problematikker, som især gør sig gældende for de unge i jeres kommune
- Case-fortællinger om de udsatte unge i jeres kommune, og jeres arbejde med de unge i kommunen

I denne forbindelse er det selvfølgelig vigtigt at gøre klart for rollemodellerne, at de ikke vil blive matchet med de sværeste udsatte unge, som har svære psykiske diagnoser, er svært kriminelle eller måske misbrugere. De har først og fremmest brug for professionel hjælp og vil derfor ikke være i målgruppen for at få en rollemodel.

TIP!

I kan læse om gruppen af udsatte unge i vores publikationer 'Udsatte Unge' og 'Ungeguide – Inspiration til indsatsen med psykisk sårbare unge', som begge kan rekvireres på vores hjemmeside www.marselisborg.org.

TIP!

Brug gerne direkte citater på informationsmødet, der varmer hjertet på de potentielle rollemodeller. Vi vil gerne gøre en forskel for andre, og det at høre, at andre har gjort det, kan være en stor motivationsfaktor.

Fortæl om tidsrammen og fleksibilitet

For mange kan det være uoverskueligt at engagere sig i et projekt, hvis der er tale om, at de skal engagere sig i en ubegrænset periode. I dette projekt har vi derfor valgt at sige til rollemodelerne, at de ved tilmelding engagerer sig i projektet i et halvt år. Vi pointerer dog samtidig, at vi meget gerne ser, at de fortsætter i projektet, efter det halve år er gået, og vi har ikke oplevet, at nogen har valgt at springe fra efter det halve år.

Samtidig er det en god ide at understrege overfor rollemodelerne, at det i udgangspunktet er op til dem selv, hvor meget tid de ønsker bruge i projektet. De har blot fået at vide, at de som minimum skal mødes med den unge en gang hver fjortendes dag, men meget gerne oftere. Derudover er det op til rollemodelerne og de unge selv at finde ud af, hvornår det er passende for dem at mødes.

Fortæl om projektet

Det er også en god ide at fortælle rollemodelerne om projektets baggrund og formål, samt hvad projektet består i, så de er godt informerede om, hvad det er, de forhåbentlig vælger at engagere sig i. I kan fortælle dem om:

- Hvordan I matcher rollemodelerne med de unge
- Hvad rollemodelerne bliver præsenteret for på uddannelsen
- Hvordan I efterfølgende vælger at understøtte rollemodelernes arbejde, når de er i gang som rollemodeller

Alt dette kan I læse mere om i manualens næste kapitler.

TIP!

Det har vist sig at fungere rigtig godt på informationsmøderne, at en professionel mentor fra Jobcenteret fortæller rollemodelerne om en case fra vedkommendes arbejde som mentor. Selv om den professionelle mentors arbejde adskiller sig fra den indsats, de frivillige mentorer vil komme til at yde, kan det være en rigtig god mulighed for, at de frivillige mentorer kan få et indblik i, hvad det er for nogle unge, de kommer til at have med at gøre.

3 Matching

Efter rekrutteringen består næste fase i at identificere de unge, som matcher rollemodellerne. Det er helt afgørende for indsatsens succes, at der fra starten sikres det bedst mulige match mellem rollemodellerne og de unge.

Størstedelen af de unge, som har behov for at få tilknyttet en frivillig rollemodel, har oplevet mange svigt igennem deres liv, og det sidste, de har brug for, er derfor at få tilknyttet en rollemodel, som viser sig ikke at matche dem og deres behov.

I dette kapitel kan I læse om:

- Hvordan I kan afholde matchsamtaler med rollemodellerne
- Hvordan I kan udarbejde og bruge matchprofiler
- Hvordan I kan identificere de unge, som har brug for og kan få gavn af forløbet
- Hvordan I kan identificere de unge, som matcher rollemodellerne
- Hvordan I så vidt muligt kan sikre de unges engagement

Sådan kan I afholde match-samtaler med rollemodellerne...

Det er ikke muligt at sikre, at alle match fungerer upåklageligt fra starten, men der kan gøres et grundigt arbejde for at sikre, at matchingen foregår så hensigtsmæssigt som muligt. Først og fremmest er det en rigtig god ide at afholde en individuel samtale med hver enkelt rollemodel. På samtalen kan du med fordel afklare følgende om rollemodellen:

- Rollemodellens interesser – alder, fritidsinteresser, arbejds- og uddannelsesmæssig baggrund
- Motivationen for at tilmelde sig som frivillig rollemodel
- Eventuelle ønsker og forbehold, som der skal tages højde for i matchet
- Omfanget af tid, vedkommende i udgangspunktet ønsker at bruge på en ung
- Umiddelbare overvejelser om, hvordan rollemodellerne oplever og håndterer mulige scenarier

OBS! Det kan tage tid at finde de unge, som matcher rollemodellerne og som samtidig ønsker at få tilknyttet en frivillig rollemodel. Det er vigtigt at gøre dette klart for rollemodellerne, så de ikke bliver bekymrede og tror, der er noget galt med dem, hvis der går lang tid før, de bliver matchet med en ung.

- Praktiske forhold så som adresse, mulighed for at transportere sig og så videre

I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi udviklet og afprøvet en matchguide, som I med fordel kan gennemgå med rollemodellen, når I skal afholde matchsamtalen. I kan se matchguiden på side 22.

Det er mest hensigtsmæssigt at afholde matchsamtalerne ansigt til ansigt med rollemodellerne, og hvis muligt er det at foretrække at gennemføre samtalerne i rollemodellernes eget hjem. Hermed får I et rigtig godt billede af, hvem rollemodellen er. Vælger I denne metode bør I under samtalen helst ikke være flere end to til stede foruden rollemodellen, da det er vigtigt, at rollemodellen føler sig tryk, og at samtalerne så vidt muligt ikke kommer til at tage karakter af et forhør, men nærmere foregår som en hyggelig samtale.

At afholde samtalerne ansigt til ansigt med rollemodellerne er den bedste, men også den mest ressourcekrævende måde at gennemføre samtalerne på. En anden mulighed kan være at gennemføre samtalerne telefonisk. Dette er en mindre ressourcekrævende metode, men I får heller ikke et lige så fyldestgørende indtryk af rollemodellerne. Matchet er grundlæggende for indsatsens succes, og der kan derfor anbefales at bruge de ekstra ressourcer på at gennemføre samtalerne ansigt til ansigt med rollemodellerne.

Udfyldelse af matchguides

Det er en god ide at udfylde en matchguide under eller umiddelbart efter hver enkelt matchsamtale. Hermed får du et overskueligt og fyldestgørende billede af alle rollemodellerne, som

OBS! Husk at bede rollemodellerne om at sende et vellydende billede af sig selv til deres matchprofiler, eller medbring et kamera og tag et billede af dem i forbindelse med matchsamtalerne eller under uddannelsen.

kan udgøre et godt grundlag for, at I efterfølgende vil kunne identificere unge, som matcher rollemodellerne bedst muligt.

Sådan udarbejder og bruger I matchprofiler...

Det er desuden en god ide at udarbejde en matchprofil for hver rollemodel, som den unge kan få at se inden den unges og rollemodellens første møde. Matchprofilen er en kort præsentation af rollemodellen, som indeholder et vellydende billede, samt en kort tekst om rollemodellens interesser, baggrund og motivation for at tilmelde sig som rollemodel.

Når I med udgangspunkt i den udfyldte matchguide har fundet et match mellem en ung og en (eller flere) rollemodeller, kan I med fordel præsentere den unge for den eller de matchende matchprofiler.

Hvis den unge matcher flere rollemodeller, kan I give den unge mulighed for at vælge sin rollemodel mellem flere profiler. Og hvis den unge kun matcher en enkelt rollemodel, kan den unge få mulighed for selv at beslutte, om han/hun ønsker den pågældende person som rollemodel eller ej. Det er vigtigt, at den unge selv har sagt ja til at få en rollemodel, hvis rollemodellens

TIP!

Det er en god ide, at de personer, som skal stå for at matche rollemodellerne og de unge, deltager som observatører på uddannelsen for rollemodellerne, idet de herigennem kan få et godt indtryk af, hvem rollemodellerne er, og hvad de hver især kan byde ind med. I sammenhæng med informationerne i de udfyldte matchguides, får I hermed et rigtig godt grundlag for at matche rollemodellerne med de unge.

Matchguide

Når I skal afholde matchesamtaler med rollemodelerne, er det en god ide at gøre brug af en matchguide. Matchguiden udfyldes med det formål at sikre, at man får indhentet alle de oplysninger om rollemodelerne, som er relevante og nødvendige for at sikre, at man kan lave bedst mulige match mellem rollemodelerne og de unge.

I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcer i spil' har vi udarbejdet og anvendt denne match-guide, som kan printes og anvendes direkte.

MATCHGUIDEN

- samtale med rollemodeller 1:4

Der gennemføres individuelle samtaler med alle tilmeldte rollemodeller.

Formål	Formålet med samtalerne er at indhente tilstrækkelige oplysninger om rollemodelerne til, at Jobcenteret kan finde frem til hvilken/hvilke unge/, der matcher rollemodelen.
Form for match	Der er tale om eksplorativ matching, idet samtalen omhandler en række temaer, som vil have forskellig betydning i matchingen afhængigt af hvilken rollemodel, der er tale om, samt hvilke typer af unge rollemodelen umiddelbart synes at matche.
OBS!	På informationsmødet gav de potentielle rollemodeller udtryk for, at selv om der kommer til at lægge en grundig samtale til grund for matchet mellem de unge og rollemodelerne, så er det ikke nødvendigvis sikkert, at rollemodelerne er klar over deres forbehold, før de kommer i gang som rollemodeller. Ikke desto mindre skal vi i samtalen så vidt muligt få rollemodelerne til at tage stilling til, hvor deres grænser går.
Temaer	Samtalerne med rollemodelerne skal belyse følgende forhold: <ul style="list-style-type: none"> • Baggrund – alder, beskæftigelse, fritidsinteresser, bopæl mv. • Motivation for at tilmelde sig som rollemodel • Præferencer ift. ugemålgupperne • Umiddelbar oplevelser og håndtering af mulige scenarier • Forbehold, der skal tages højde for i matchet
Varighed	Interviewene er af en varighed på 30 minutter.
HUSK!	Inden samtalen tjekkes, hvilke informationer vi i forvejen har om vedkommende og navn, telefonnummer og e-mail påføres øverst i matchguiden.

Matchguiden nedenstående udfyldes forud for interviewet.

	Interviewer	Rollemodelen
Navn:		
Telefonnummer:		
Mailadresse:		

Intro i dialogen med rollemodelen

Som du ved, afholder vi disse individuelle samtaler med alle tilmeldte rollemodeller. Efter samtalen skal vi have tilstrækkelig viden om dig til, at jobcenteret kan finde en ung, som matcher dig.

Vi kommer derfor til at snakke om:

- Hvem du er – arbejde, fritid osv.
- Hvorfor du gerne vil være rollemodel
- Hvilke typer af unge du foretrækker at være rollemodel for
- Hvordan du umiddelbart vurderer, at du vil håndtere forskellige situationer
- Forbehold, som der skal tages højde for i matchingen

Der er ikke noget rigtigt eller forkert svar på spørgsmålene, og jeres besvarelser vil udelukkende blive brugt til at finde det rette match.

På baggrund af vores samtale laver jeg en kort profil med dit billede og en kort tekst om, hvorfor du gerne vil være rollemodel, dine interesser osv., som den unge får at se, før I mødes første gang.

Særlige opmærksomhedspunkter

After interviewet udfyldes nedenstående felt, hvis der er forhold, man skal være særligt opmærksom på i forhold til matchingen. (Fx manglende mobiltel eller lignende)

Redskabet kan hentes på hjemmesiden www.marselisborg.org.

3 Matching

Matching af rollemodeller med udsatte unge

- Matchesamtaler
- Udfyldelse af matchguides
- Udarbejdelse af matchprofiler

Rollemodellerne

- Identificering af unge, som matcher rollemodellerne med udgangspunkt i udfyldte matchguides
- Præsentation af profil for de unge, så de får mulighed for medbestemmelse

De unge

indsats skal give bedst mulig mening for begge parter. Desuden er det også rart for den unge at vide lidt om rollemodellen, inden de skal mødes for første gang. Du kan se et eksempel på en matchprofil på side 24.

Sådan kan I identificere de unge, som har brug for og kan få gavn af en rollemodel...

Hvorvidt en ung har brug for og kan få gavn af en frivillig rollemodel, er en individuel vurdering, som skal foretages af den unges sagsbehandler, sociale mentor, eller en anden fagprofessionel, som har et indgående kendskab til den unge. Der er dog nogle generelle retningslinjer, som er vigtige at have for øje:

- De unge, som er i målgruppen for at få tilknyttet en frivillig rollemodel, er dem, som har brug for støtte og vejledning i hverdagen. De mangler en rollemodel i deres private netværk, som de kan hente støtte hos og få et bedre netværk igennem, og som kan motivere dem til at komme i gang med en uddannelse

- De unge er hovedsageligt i alderen 17-30 år, modtager som hovedregel kontanthjælp og befinder sig typisk i matchgruppe 2 eller 3, hvor det typisk er sociale, psykiske eller faglige problematikker, der holder dem udenfor arbejdsmarkedet
- De unge har typisk endnu ikke gennemført en kompetencegivende uddannelse. Nogen er aldrig kommet i gang efter grundskolen, mens andre har flere mislykkede opstartsforsøg bag sig
- De unge har sociale, psykiske eller faglige udfordringer, og mange har mistet troen på og motivationen for uddannelse og beskæftigelse
- De svageste unge, som eksempelvis har et massivt misbrug, er svært kriminelle eller har en svær psykisk lidelse, er ikke i målgruppen for at få tilknyttet en frivillig rollemodel. De skal først og fremmest have professionel hjælp

TIP!

Det kan være en rigtig god ide, at de, der har ansvaret for at matche de unge og rollemodellerne, afholder et fælles møde, hvor de i fællesskab får drøftet, hvilke rollemodeller der matcher hvilke unge. På den måde er det lettere at organisere matching processen, og der er samtidig større sandsynlighed for, at I ikke overser vigtige oplysninger om rollemodellerne, når I er flere, der har læst alle matchguides igennem.

Matchprofil

Det er en god ide at lave en profil for hver enkelt rollemodel, som I kan præsentere de unge for, inden de skal mødes med deres rollemodel første gang. Den unge kan hermed få mulighed for at give tilsagn til, om han/hun ønsker vedkommende som rollemodel.

I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcer i spil' har vi udarbejdet og anvendt følgende match-profil. I kan printe en skabelon til profilen og anvende den ved at udfylde skabelonen med oplysninger om og billeder af jeres rollemodeller. Oplysningerne i nedenstående eksempel er opdigtede.

	<p style="text-align: right;">MATCHPROFIL</p> <p>Arbejde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efterløkker • Har arbejdet som lærer de sidste 20 år • Er oprindelig uddannet tømrer <p>Fritid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formand for en cykelforening • Medlem af en aktivitetsgruppe, der støtter og arbejder for den lokale biograf • Politisk aktiv <p>Rollemodel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan byde ind med en lang livserfaring og kan tilbyde hjælp til at finde rundt i systemet
<p>Navn: Poul Poulsen Alder: 61 år Bopæl: Rødvig</p>	
<p><i>Eksempel</i></p>	

Redskabet kan hentes på hjemmesiden www.marselisborg.org.

3 Matching

Sådan kan I identificere de unge, som matcher rollemodeller...

Når I har identificeret de unge, som har brug for og kan få gavn af en frivillig rollemodel, består næste fase i at matche de unge med rollemodellerne. Dette kan med fordel gøres med udgangspunkt i de udfyldte matchguides vedrørende rollemodellerne. Er matchguidene udfyldt fyldestgørende, vil I kunne læse alle de oplysninger, som I har brug for for at kunne finde frem til, hvilken rollemodel der matcher hvilke(n) ung(e).

Når I gennemlæser de udfyldte matchguides om rollemodellerne, er det vigtigt, at I sørger for at læse dem rigtig grundigt igennem, så I ikke overser væsentlige oplysninger. Selv de

Interviewer: Fik du lov til selv at bestemme, at det skulle være Helen, som skulle være din rollemodel?

Pige, 22 år: Ja, vi kiggede på dem, der var og blev enige om, at det nok var Helen, der passede bedst. (...) Hun slog dem alle sammen op og sagde, at hun havde fundet hende her, men at vi også godt kunne kigge på de andre, men hende her hun passer bedst til mig.

Interviewer: Hvilke oplysninger fik du om Helen?

Pige, 22 år: At hun har syet i mange år, og at hun har tiden til at hjælpe. Og tålmodighed og sådan noget. Jo, og jeg er talblind, og hun har regnskabs 'et eller andet' – jeg kan ikke lige huske præcis, hvad det var – så hun kan også hjælpe mig rigtig meget i forhold til det, og det tænkte vi, at det var perfekt.

mindste oplysninger om rollemodellerne kan have stor betydning for, hvilke rollemodellerne kan matches med.

Sådan kan I så vidt muligt sikre de unges engagement...

I har nu fundet frem til, hvilke unge og rollemodeller der matcher, og næste skridt består nu i at introducere de unge for matchprofilerne for den eller de rollemodeller, som, I har vurderet, matcher den unge. I kan se et eksempel på en matchprofil på side 24.

- Hvis den unge matcher flere rollemodeller, skal den unge nu selv have lov til at vælge sin rollemodel ud fra de matchende rollemodellers matchprofiler
- Hvis den unge blot matcher en enkelt rollemodel, skal den unge præsenteres for den pågældende rollemodels profil, og den unge skal hermed selv have mulighed for at vælge, hvorvidt han/hun ønsker at have vedkommende som rollemodel

På denne måde får de unge mulighed for at få indflydelse på, om de skal have tilknyttet en frivillig rollemodel, samt hvilken rollemodel de skal have tilknyttet. Dette giver grundlag for et større engagement blandt de unge, end hvis den unge var blevet tvunget til at få tilknyttet en rollemodel. Og som tidligere nævnt er det helt essentielt for succes af et tilbud som dette, at den unge selv har sagt ja til at deltage.

OBS! Hvis en rollemodel eller en ung oplever, at matchet ikke fungerer, skal de kunne sige det til deres kontaktperson hos Kommunen, som hermed kan forsøge at finde nye match. Det er dog i visse tilfælde en god ide at opfordre rollemodellen og den unge til at give det lidt mere tid, da forholdet oftest skal have tid til at modnes, før der kan opstå en tillidsfuld relation mellem de unge og rollemodellerne.

4 Uddannelse

Inden rollemodellerne skal i gang med at mødes med de unge, er det en god ide at tilbyde dem en uddannelse, så de fra starten føler sig godt rustet til at varetage rollen som rollemodel. Samtidig er det en god anledning til at få skabt en fællesskabsfølelse blandt rollemodellerne, som kan danne grundlag for en sparringskultur blandt rollemodellerne i netværket.

I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi udviklet og afprøvet en uddannelse på to aftener for rollemodellerne. I dette kapitel kan du læse om:

- Hvorfor det er en god ide at tilbyde rollemodellerne en uddannelse
- Hvordan uddannelsen kan tilrettelægges
- Hvad rollemodellerne har brug for og kan få gavn af at vide

Derfor skal rollemodellerne have en uddannelse...

Det primære formål med uddannelsen er at give rollemodellerne en fælles viden, så de føler sig godt rustet til at varetage rollen som rollemodel. De frivillige rollemodeller er i udgangspunktet ikke professionelle. Deres unikke styrke ligger netop i, at de stiller op som medmennesker på frivillig basis med de menneskelige ressourcer, de har. Uddannelsen har fokus på at give rollemodellerne viden om de unge og deres betingelser og samtidig synliggøre rollemodellernes egne ressourcer og input.

Det er desuden vigtigt, at rollemodellerne får mulighed for at videndele med hinanden på uddannelsen, idet de dermed får et godt indtryk af hinandens baggrund og kompetencer. Det er netop hensigten, at uddannelsen skal skabe et godt fundament for, at rollemodellerne fremadrettet kan bruge hinanden, hvis der opstår udfordringer eller problematikker i forhold til de unge, som de har behov for at drøfte med nogen.

TIP!

For at tilskynde og vise rollemodellerne, at I sætter pris på deres engagement, kan det være en god ide at udforme et diplom til rollemodellerne, som de kan få udleveret som bevis på, at de har deltaget i uddannelsen.

Sådan kan uddannelsen tilrettelægges...

Når I skal planlægge uddannelsen for rollemodellerne, bør I være opmærksomme på følgende:

Uddannelse om aftenen

Det er en god ide at afholde uddannelsen om aften. Rollemodellere er måske på arbejde i dagtimerne, hvorfor de ikke har mulighed for at deltage i dagtimerne. Andre er måske pensionerede eller førtidspensionerede, men har travlt med andre frivillige aktiviteter i hverdagene og har derfor heller ikke megen tid i dagtimerne.

Uddannelsens varighed

Det anbefales at afholde uddannelsen over minimum to aftener af cirka 4,5 time per gang. Dermed kan I nå at give rollemodellerne den viden, som de har brug for, og samtidig er det ikke uoverskueligt for deltagerne at trække to eller tre aftener ud af kalenderen. Om I vælger at afholde uddannelsen to eller tre aftener afhænger af, hvilke oplæg og øvelser I foretrækker at tilbyde jeres frivillige rollemodeller. På side 34 kan I læse om de oplæg og øvelser, som vi har gennemgået med rollemodellerne i forbindelse med dette projekt.

Oplæg og øvelser

Det er en god ide at tilrettelægge uddannelsen således, at den består af både oplæg og øvelser. Rollemodellerne får hermed mulighed for at drøfte de inputs, de har fået under oplæggene med hinanden. På den måde får de mulighed for at konkretisere de inputs, de får under oplæggene, således at læringen bliver gjort praksisnær og anvendelig for rollemodellerne. Igen-

nem øvelserne lærer rollemodellerne endvidere hinanden godt at kende, hvilket er alfa omega for, at der efterfølgende kommer til at foregå en god dialog og sparring i rollemodelnetværket.

Præsentationsøvelser

Det er en god ide at starte hver aften på uddannelsen med en præsentationsøvelse eller en sjov icebreaker. Igennem disse øvelser kan rollemodellerne danne et indtryk af hinanden, og øvelserne kan være med til at bryde isen fra starten, så deltagerne kommer godt i gang. Du kan læse om tre gode øvelser, som kan bruges indledende på dagene på side 28.

Det har rollemodellerne brug for og gavn af at få at vide...

I kan vælge at sammensætte uddannelsen på flere forskellige måder. I forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi udviklet og afprøvet et uddannelseskoncept, som har fungeret rigtig godt.

Her kan I læse om de emner, som vi har valgt at gennemgå med rollemodellerne på uddannelsen, og I kan læse om, hvorfor det netop er relevant at undervise rollemodellerne i disse temaer. Uddannelsen er tilrettelagt med udgangspunkt i den viden, vi har fra Marselisborgs eget arbejde med udsatte unge og frivillighed, og med udgangspunkt i hvad rollemodellerne selv har givet udtryk for, at de har behov for at vide for, at de kan føler sig trygge ved at starte op i rollen som frivillige rollemodeller.

Ungeindsatsen i kommunen

Det er relevant for rollemodellerne at vide noget om de rammer

4 Uddannelse

ØVELSE!

Identitetstyv

Denne øvelse er rigtig god at bruge til at løse op for stemningen som start på en af uddannelsesaftenerne.

Øvelsen starter med, at I beder alle om at finde på en sætning om dem selv, som de skal fortælle, når de efterfølgende skal præsentere sig for hinanden. Et eksempel på en sætning kan være: 'Jeg hedder Josefine, og jeg sover altid med strømper' eller 'Jeg hedder Steffen, og jeg er meget glemsom'.

Deltagerne skal nu gå ud i rummet, finde en tilfældig deltager og præsentere sig selv med sin sætning. Når man har præsenteret sig selv, skal man derefter påtage sig den anden deltagers identitet.

Hvis du har hilst på 'Josefine, som altid sover med sokker' skal du nu præsentere dig for den næste med sætningen 'Jeg hedder Josefine, og jeg sover altid med sokker'. Sådan fortsætter du med at overtage de andres identiteter, indtil du til sidst bliver præsenteret for dig selv.

Dette er en sjov øvelse, som løsner op for stemningen og ryster deltagerne sammen, samtidig med at alle kommer til orde fra start.

TIP! Hvis vejret er godt, er det en god ide at afholde øvelsen udenfor.

ØVELSE!

Præsentationsøvelse

En præsentationsøvelse kan helt simpelt bestå i, at alle rollemodellerne hver især præsenterer sig selv og fortæller følgende:

- Kort om sig selv og sin baggrund – beskæftigelse og fritidsinteresser
- Om eventuelle tidligere erfaringer med frivilligt arbejde
- Om hvorfor de har valgt at tilmelde sig som frivillige rollemodeller

Denne øvelse er god at starte ud med på den første aften på uddannelsen, idet rollemodellerne herigennem får et godt overblik over, hvem hinanden er.

ØVELSE!

Løgner

Denne icebreak-øvelse er også rigtig god at bruge til at løse op for stemningen fra start og skabe et godt udgangspunkt for den efterfølgende undervisning.

I denne øvelse skal deltagerne præsentere sig selv overfor hinanden, men denne gang skal du bede deltagerne om at præsentere sig selv med en sætning, der er rigtig og en sætning, der er løgn. Et eksempel kan være, at en af rollemodellerne vælger at fortælle: 1. 'Jeg har syv børn' og 2. 'Jeg har kørt over 200 km/t på en motorcykel'. Den anden skal nu gætte, hvilken af de to sætninger, der er løgn. Når vedkommende har gættet, er det din tur til at gætte, hvilken af den anden deltagers sætninger, der er løgn.

Denne øvelse er også en rigtig god øvelse, som løsner op for stemningen, og giver deltagerne mulighed for at lære hinanden at kende, samtidig med at alle kommer til orde fra start.

TIP! Hvis vejret er godt, er det en god ide at afholde øvelsen udenfor.

og krav, som de unge er underlagt i beskæftigelsesindsatsen, idet de fleste i målgruppen modtager kontanthjælp. Et oplæg om ungeindsatsen kan give rollemodellerne en større forståelse for de unge og de krav, der bliver stillet til dem. I kan med fordel informere dem om følgende:

- **Omfanget af ledighed blandt ungegruppen på landsplan** – Hvilke typiske udfordringer, der gør sig gældende for ungegruppen, og hvad prognoserne viser
- **Tiltag på beskæftigelsesområdet på landsplan** – eks. førtidspensionsreformen og kontanthjælpsreformen
- **Indsatsen i Jobcentrene** – Hvordan foregår arbejdet med de unge i Jobcentrene, hvilke typiske indsætter gennemgår de unge, hvilke kommunale og statslige forvaltninger og afdelinger er de unge typisk i kontakt med

TIP!

Det kan være en rigtig god ide at præsentere en case vedrørende en typisk ung borger i kontanthjælpssystemet, hvor I beskriver borgerens:

Baggrund – Borgerens alder, uddannelse og erhvervs erfaring eller mangel på samme, og varighed på kontanthjælp

Udfordringer – borgerens udfordringer, som er grunden til, at vedkommende er på kontanthjælp. Det kan være udfordringer af personlig eller social karakter, helbreds mæssige udfordringer, faglige barrierer og så videre

Indsats – den eller de indsætter, borgeren har modtaget fra kommunen, mens borgeren har været på kontanthjælp. Eks. Kurser, holdforløb, uddannelsesvejledning og så videre

Udbytte – borgerens udbytte på baggrund af de indsætter, borgeren har modtaget fra kommunen. Eks. start på uddannelse, større tro på sig selv, nye relationer og så videre

Hermed får rollemodellerne et godt indblik i, hvordan de unges tilværelse kan se ud på en konkret måde, som alle kan forholde sig til.

Da vi startede, var vi lidt usikre eller vi skulle i hvert fald lige se hinanden lidt an, men nu er der mange ting, der er meget nemmere.

Rollemodel, 72 år

4 Uddannelse

Tilgangen til den unge

Rollemodellerne kan også få gavn af at blive introduceret for metoder, som de kan bruge i dialogen med de unge. I projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi blandt andet valgt at introducere rollemodellerne for metoder vedrørende følgende emner:

- **Indvendinger og modstand** – Viden om, hvordan rollemodellerne kan blive bevidste om eventuelle indvendinger og modstand hos den unge og hos dem selv. Først når man er bevidst om den unges og ikke mindst sine egne indvendinger og modstand, kan man forstå det og handle efter det. Emnet udfordrer også rollemodellens hjælperolle, som oftest bliver sat på prøve, hvis den unge viser modstand imod at blive hjulpet, hvilket ofte kan være tilfældet
- **Motivation** – En metode, som kort fortalt handler om, hvordan rollemodellerne kan motivere de unge ved at skabe grundlag for en positiv forventning hos dem
- **Nysgerrighed og den unges åbne spørgsmål** – En metode til, hvordan man får den unge til at reflektere og dermed blive bevidst om kilder af information, som den unge ellers ikke umiddelbart er bevidst om. Spørger man ud fra nysgerrighed, når man desuden ofte til et dybere og mere autentisk niveau af viden omkring følelser og motivation
- **Etik og holdninger i mødet med de unge** – Et oplæg som i sammenhæng med øvelsen 'Mads og Monopolet', som du kan læse om på side 35, har til formål at gøre rollemodellerne bevidste om, hvordan deres eget etiske udgangspunkt og egne holdninger kan farve den måde, de reagerer på i forskellige situationer

Rollen som frivillig rollemodel

Det er endvidere gavnligt for rollemodellerne at høre mere om,

OBS! Det er en god ide at gøre rollemodellerne opmærksomme på, at en rollemodel gerne skal fungere som 'oversætter' i forhold til systemet, idet en rollemodel ikke gør gavn, hvis vedkommende bekræfter de unge i en eventuel vrede mod systemet. Rollemodellen skal derimod bidrage med at oversætte, hvorfor kommunen gør, som de gør. Man kan (ubevidst) af ren og skær medfølelse komme til at give den unge ret i en uretfærdig behandling, men det gælder ikke den unge på den lange bane.

OBS! Det er vigtigt at gøre rollemodellerne opmærksomme på, at mange af disse unge har oplevet mange svigt gennem livet, og de vil derfor ofte reagere ved at teste rollemodellerne. Dette er en forsvarsmekanisme, som nogle unge bruger mere eller mindre bevidst. Det kan eksempelvis være, at den unge undlader at dukke op til et eller flere aftaler med rollemodellen. Det kan være frustrerende for rollemodellen, som let kan komme til at tro, at han selv har gjort noget forkert, selvom det sjældent er tilfældet. Ofte skal den unge blot teste rollemodellen af, og når han har fundet ud af, at rollemodellen vil ham, begynder han at overholde aftalerne. Det er derfor vigtigt, at rollemodellerne ikke giver op med det samme, men bliver ved med at forsøge at få aftaler sat i stand med de unge.

For nogle vil det dog aldrig lykkes, og i så fald må man acceptere, at den unge ikke er klar til at få en rollemodel eller eventuelt skal have en anden rollemodel, da matchet ikke er optimalt.

hvad deres rolle kommer til at bestå i – herunder hvordan deres rolle adskiller sig fra de professionelle sociale mentorer rolle i forhold til de unge, samt hvad man skal være opmærksom på som frivillig. I projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi haft gavn af at præsentere rollemodellerne for oplæg vedrørende følgende temaer:

- **Rollemodeller contra de professionelle** – Et oplæg om, hvilke professionelle personer der typisk er i de unges netværk, samt hvad de frivillige rollemodeller kan, som de professionelle ikke kan. Pointen er blandt andet, at de *frivillige* rollemodeller vil have mulighed for at indgå i en mere personlig og privat relation til de unge, end det oftest er muligt og meningen for de unges sagsbehandlere, kommunalt ansatte sociale mentorer og andre, som skal opretholde en mere professionel kontakt til de unge
- **At bidrage igennem frivilligt arbejde** – Et oplæg, som handler om, hvad rollemodellerne selv får ud af at være frivillige rollemodeller, og ikke mindst om hvad de kan få igen. I oplægget får rollemodellerne en række inputs til, hvad de skal være opmærksomme på, så de fortsat *brænder for* og ikke *brænder ud* i rollen som frivillige rollemodeller. Rollemodellerne bliver hermed blandt andet undervist i, hvordan de kan mærke deres egne grænser, og de får forskellige ideer til, hvad de kan gøre, hvis det bliver svært

Konflikthåndtering

Et andet emne på uddannelsen, som flere rollemodeller har efterspurgt metoder til, er konflikt håndtering. Vi har valgt at afholde en øvelse vedrørende temaet, hvor vi blandt andet beder rollemodellerne om at tage stilling til følgende spørgsmål:

- Hvornår kan man anskue en situation som en konflikt?
- Hvordan vil du gribe en konfliktsituation an?

- Kan en konflikt medføre noget positivt?
- Hvordan har du det grundlæggende med konflikter?

I kan også vælge at afholde et oplæg om temaet, hvor I giver svarene på spørgsmålene, men eftersom rollemodellerne oftest selv har mange gode inputs i forhold til at besvare ovenstående spørgsmål, giver det rigtig god mening, at dette tema indgår i en øvelse, hvor der sidder en fagprofessionel med ved bordet, som kan stille uddybende spørgsmål og sikre refleksion i gruppen. Temaet kan indgå i øvelsen 'Nu skal vi på café', som du kan læse mere om på side 35.

Fortrolighedspligt

Temaet fortrolighedspligt er også et tema, som rollemodellerne selv har efterspurgt viden om, da flere har været usikre på, hvordan de skal håndtere fortroligheden til de unge. Dette tema har vi også valgt at inddrage i øvelsen, hvor deltagerne bliver bedt om at svare på følgende spørgsmål:

- Hvordan sikrer I jer, at der er fuld fortrolighed i forhold til den viden, som de unge leverer om sig selv?

OBS! Selvom rollemodellerne kan videndele med hinanden, er det også vigtigt, at rollemodellerne får en kontaktperson, som de kan kontakte, hvis der opstår problemer, som de ikke kan håndtere alene eller ved at sparre med de andre rollemodeller. I Kapitel 6 "Opfølgning" kan I læse mere om, hvordan I kan sikre, at der bliver fulgt tilstrækkeligt op på rollemodellernes arbejde med de unge, samt at de får den vejledning og støtte, som de har brug for.

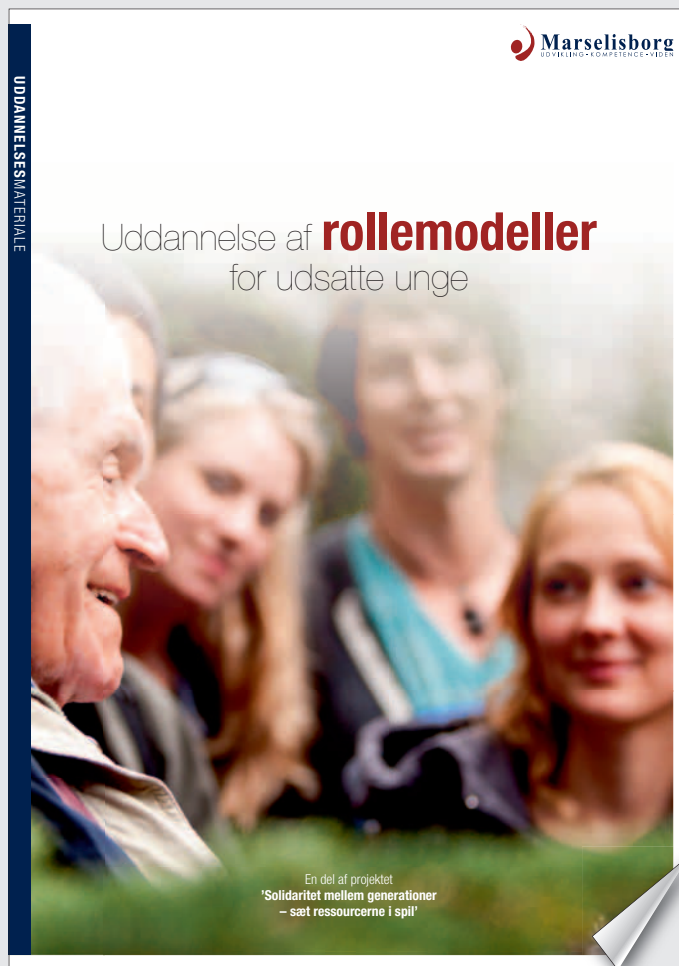
TIP!

Det er en god ide at opfordre til, at rollemodellerne og de unge sammen får lavet en aftale om, hvad de gerne vil kalde sig selv ude i verden. Eksempelvis gode venner. Når aftalen er lavet, så slipper man for nogle akavede situationer.

Uddannelse af rollemodeller for udsatte unge

Vi har udarbejdet en folder, som vi har udleveret til rollemodellerne i forbindelse med uddannelsen. Folderen indeholder alle slides fra uddannelsen, og der er god plads til, at rollemodellerne kan skrive noter til oplæg og øvelser i folderen. Folderen kan således fungere som en håndbog, som rollemodellerne kan gøre brug af fremadrettet i deres virke som frivillige rollemodeller.

På bagsiden af folderen er der gjort plads til, at rollemodellerne kan skrive navn og kontaktoplysninger på deres kontaktperson, som de kan ringe til, hvis der opstår problemer, som de ikke kan løse alene eller med sparring fra rollemodel-netværket. I kan vælge at bruge denne folder som inspiration.

Redskabet kan hentes på hjemmesiden www.marselisborg.org.

4 Uddannelse

- Hvornår er det i orden at dele den viden med andre?
- Er der situationer, hvor det er i orden at bryde fortrolighedsløftet?
- Når I som rollemodeller bruger hinanden, er det så det samme som at bryde fortrolighedsløftet?

Dette tema kan I også vælge at præsentere et oplæg om, men vores erfaring er, at rollemodellerne langt hen ad vejen selv har svarene på disse spørgsmål. Dette tema kan også indgå i øvelsen 'Nu skal vi på café', som du kan læse mere om på side 35.

OBS! Rollemodellerne skal finde et niveau, hvor de ikke, som kommunen, stiller krav til de unge, men hvor de heller ikke snakker de unge efter munden. Det niveau kan være svært at finde.

OBS! Det er vigtigt at være opmærksom på, at den unge ikke må blive 'afhængig' af rollemodellen, men at rollemodellen skal give den unge støtte og vejledning, således at den unge selv bliver i stand til at tage ejerskab og ansvar for sin egen tilværelse.

Mødet med den unge

Det sidste tema, som vi har valgt at inddrage i uddannelsen, er temaet 'Mødet med den unge'. Dette tema handler om, at rollemodellerne skal have mulighed for at udveksle ideer indbyrdes omkring, hvordan det første møde og de efterfølgende møder mellem rollemodellen og den unge kan foregå. Dette tema har vi også valgt at inddrage i øvelsen, hvor deltagerne bliver bedt om at svare på følgende spørgsmål:

- Hvordan kunne et godt møde mellem dig og den unge se ud?
- Hvornår er en aktivitet en god ide? Er samværet med den unge nødvendigvis forbundet med aktiviteter?
- Hvem definerer, hvad en god aktivitet er?
- Hvordan kan I forventningsafstemme?

Dette tema kan som de to foregående også med fordel indgå i øvelsen 'Nu skal vi på café', som du kan læse mere om i boksen på næste side.

TIP!

Det er en rigtig god ide, at rollemodellernes kontaktperson(er) deltager på uddannelsesaftenerne, da det er vigtigt i forhold til den fremadrettede forankring af indsatsen, at kontaktpersonerne har en forståelse for, hvad rollemodellerne har gennemgået på uddannelsen. Desuden er det vores erfaring, at kontaktpersonerne også selv får meget ud af at deltage på uddannelsesdagene.

4 Uddannelse

ØVELSE!

Det flyder med papir

I kan supplere oplægget vedrørende tilgangen til den unge med øvelsen 'Det flyder med papir'. Formålet med denne øvelse er at gøre rollemodellerne bevidste om betydningen af at spørge nysgerrigt ind til den unges problemer uden at forsøge at løse dem, men ved i stedet give plads til, at de unge selv kan finde frem til løsninger på problemet. Kommer løsningen fra den unge selv, er der også langt større sandsynlighed for, at problemet rent faktisk bliver løst.

Øvelsen foregår sådan, at to af rollemodellerne melder sig til at deltage i øvelsen. De går udenfor rummet, og mens de er ude, fortæller du de andre rollemodeller, at du nu vil agere en mand, som arbejder som portner på en fabrik, og som har et problem. Problemet består i, at du er meget frustreret over, at medarbejderne på fabrikken smider slikpapir, madpapir, og burgerpapir alle vegne, som han skal gå og rydde op efter dem.

En af de to rollemodeller, som står udenfor, bliver nu bedt om at komme ind og sætte sig på en stol overfor dig. Han får kun at vide, at du har et problem, og at han skal prøve at finde ud af, hvad problemet er, uden at forsøge at løse det. Han får kun en sætning at vide, nemlig 'Det flyder med papir'.

Pointen med øvelsen er, at de fleste vil begynde at foreslå forskellige løsninger for dig, før de har fundet frem til, hvad dit problem egentlig er. Der kan således hurtigt opstå misforståelser. For tilskuerne, som har fået at vide, hvad problemet egentlig er, vil disse misforståelser være tydelige. Det bliver hermed tydeligt for deltagerne, at det er særdeles vigtigt at spørge nysgerrigt ind, hvis den unge taler med dem om et problem, frem for at forsøge at løse det for dem.

Denne metode er også god for rollemodellerne at have i baghovedet, når de efterfølgende skal give hinanden sparing i netværket.

ØVELSE!

Guldet

Det er en god ide at gennemføre øvelsen 'Guldet' med rollemodellerne. Det er en kort øvelse, som har til formål at gøre rollemodellerne bevidste om, hvad de kan give som rollemodeller, og hvad de kan få igen.

Øvelsen foregår på den måde, at du hænger to plancher op på væggen – en i hver sin ende af lokalet. På den ene planche skal rollemodellerne skrive deres svar på spørgsmålet: 'Hvad giver det dig personligt at bidrage som rollemodel?', mens de på den anden planche skal svare på spørgsmålet: 'Hvad kan du give som frivillig rollemodel?'

Giv nu rollemodellerne cirka 15 minutter til at skrive deres svar på plancherne.

Når rollemodellerne er færdige med øvelsen, samles der op i plenum, og rollemodellerne får mulighed for at drøfte de inputs, som de har skrevet på plancherne.

ØVELSE!

Mads og Monopolet

I kan med fordel benytte jer af øvelsen 'Mads og Monopolet', som på en sjov måde giver rollemodellerne mulighed for at diskutere etiske dilemmaer med hinanden.

Øvelsen har følgende formål:

- at gøre rollemodellerne opmærksomme på deres eget etiske udgangspunkt og holdninger, og på måden de kommer til udtryk på, når de skal tage stilling til konkrete etiske dilemmaer, således at de kan give de unge en mere nuanceret rådgivning
- at udfordre rollemodellerne på deres holdninger og etik
- at give rollemodellerne mulighed for at diskutere dilemmaer med hinanden, så de kan give hinanden inputs og ideer, samtidig med at de kan få et godt indtryk af hinandens baggrund og udgangspunkt

Øvelsen foregår ved, at rollemodellerne bliver delt op i grupper og bliver bedt om at drøfte to fiktive dilemmaer, som rollemodellerne vi kunne risikere at komme ud for i forhold til de unge. Det skal de gøre med udgangspunkt i følgende fire forskellige etiske tilgange:

- Den gyldne regel – behandl andre, som du selv ønsker at blive behandlet
- Det gode menneske – hvad vil det sige at være et godt menneske eller en god rollemodel?
- Vores udgangspunkt bør være at bibringe flest mulige mennesker størst mulig lykke eller tilfredsstille de flestes interesser
- Samfundsmoral om, hvad der er ret og rimeligt – herunder den gældende lovgivning på området

Disse fire etiske tilgange kan ofte kolliderer, hvilket rollemodellerne sandsynligvis vil komme til at opleve i deres arbejde med de unge.

ØVELSE!

Nu skal vi på cafe

Den sidste øvelse, som skal beskrives i denne sammenhæng, er øvelsen 'Nu skal vi på café', som er en rigtig god øvelse, når deltagerne skal have mulighed for at drøfte flere emner indgående og få inputs fra hinanden.

Rollemodellerne opdeles i grupper af cirka seks personer, hvorefter grupperne sætter sig sammen ved hvert sit bord. Ved bordet ligger en spiseseddel med en række spørgsmål vedrørende et givent tema, som grupperne skal drøfte indbyrdes, mens en underviser kan fungere som ordstyrer.

Temaerne kan i denne forbindelse være de tidligere beskrevne temaer:

- Konfliktåndterning
- Fortrolighedspligt
- Mødet med den unge

Grupperne bliver siddende ved bordet og drøfter temaet i 15 minutter, mens en underviser eller en af deltagerne udpeges som ordstyrer og skriver alle inputs ned på en papirdug på bordet, så alle kan følge med i, hvad der bliver drøftet.

Efter de første 15 minutter er gået rokerer grupperne, så de kommer til et nyt bord, med et nyt tema med noter fra den forrige gruppes drøftelser. Gruppen skal nu drøfte det pågældende tema i 15 minutter, hvorefter der rokeres igen indtil alle grupper har drøftet alle temaer og til sidst befinder sig ved det samme bord, som de startede.

Grupperne bliver nu bedt om at udpege de fem pointer, som de mener, er de fem vigtigste vedrørende det givne tema. De fem forhold bliver til sidst præsenteret og drøftes i plenum.

5 Indsats

Når rollemodellerne er uddannet og de gode match er fundet, kan rollemodellerne og de unge starte op med at mødes. Rollemodellerne og de unge planlægger selv, hvordan de skal mødes, og hvad de skal mødes om.

I dette kapitel kan du møde to af de unge og deres rollemodeller, som har været med i projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil', og høre om deres forhold.

CASE

»Jeg føler mig forstået her«

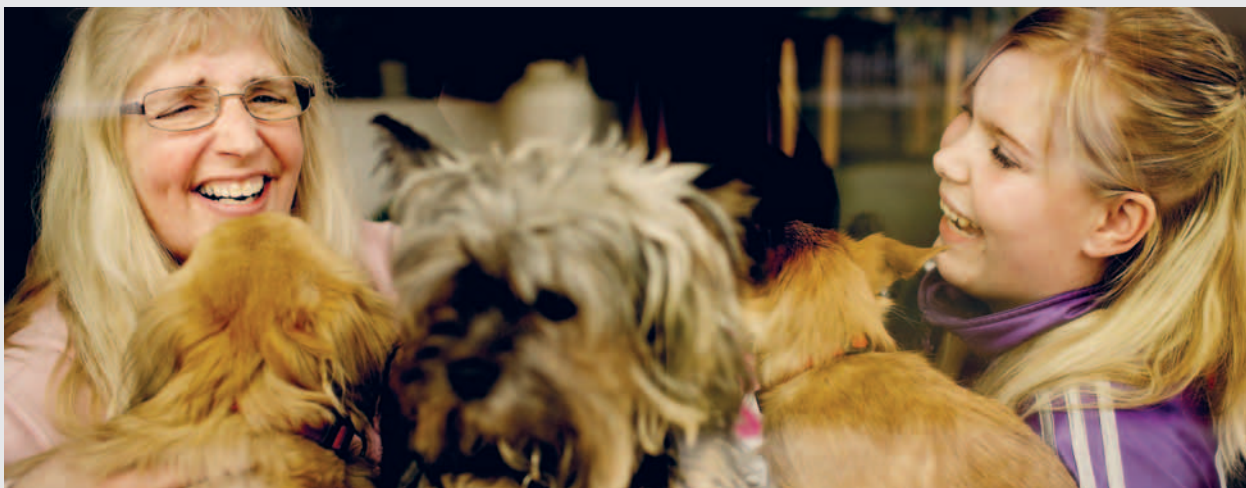
For Viktoria Christensen på 20 år betyder det alt, at hendes rollemodel, Dorte Hessel, selv har en ung datter med børneleddegigt. En sygdom der blandt andet gør, at Viktoria har det svært med at møde nye mennesker. Men hos Dorte og hendes store familie glemmer Viktoria helt at tænke over det.

Hundene høres først. Dorte kigger ud i bryggerset og advarer om, at hun har syv, små chihuahuaer i huset. "Kom indenfor, de gør ikke noget," siger hun og viser ind i køkkenet, hvor Viktoria venter ved et veldækket formiddagsbord. Sådan sidder de ofte, de to. Enten omkring aftensmadsbordet, i sofaen ved fjernsynet eller de tager ud og handler ind sammen. Mange gange er Emil på 19 og Nicolaj på 9 år, der stadig bor hjemme, der også, og andre gange dumper de tre andre af Dorte og Tommy Hessels i alt fem børn ind og er med.

"Her er altid mange mennesker," siger Viktoria, der normalt ikke bryder sig om at være i store, sociale sammenhænge. "Men her er bare rart at være," siger hun, og tilføjer at hun efterhånden helt har glemt at tænke over, at hun ikke normalt har det sådan i sociale sammenhænge. Faktisk undlader hun som regel helt at spise, hvis hun er blandt mange mennesker. "Jeg ved ikke hvorfor, men jeg kan ikke lide at spise foran folk, og slet ikke unge mænd," siger Viktoria, "men nu har jeg da spist sammen med Emil." Dorte smiler og rækker flere boller rundt. "Ja, og bagefter var du helt stolt og sagde: 'Så du, hvor god jeg var?'"

Et godt match

Både Viktoria og Dorte er enige om, at årsagen til, at der er kommet så meget godt ud af den relation, der begyndte i oktober 2012, er et godt match. En af Dortes døtre, Pernille på 27 år, har børneleddegigt, og det betyder alverden for Viktoria, at familien forstår hendes situation. Det var grunden til, at Viktorias mentor Lene pegede på Dorte som rollemodel for Viktoria. For Dorte startede det hele med en opringning i efteråret 2012. "De ringede og sagde, at de kunne se, vi var en foreningsfamilie og om ikke, vi kunne

tænke os at støtte op om ungdommen her på Stevns, og det kunne vi godt,” siger Dorte og smiler sidelæns til Viktoria. Første gang de mødtes, var det også sygdommen, der fyldte mest. ”Vi talte sammen en time, tror jeg,” siger Viktoria, ”mest om min sygdom og min medicin, og det er ellers ikke noget, jeg normalt taler om.”

I dag taler Viktoria allermest med Dortes datter Michelle på 24 år, der kender Viktorias vanskeligheder med sygdom, fordi hun selv lider af toxoplasmose, det man i gamle dage kaldte haresyge. ”Vi kan snakke om alt,” siger Viktoria, der netop har været med Michelle til fodbold på et handicaphold, og til gengæld har lovet Michelle at lære hende at ride. ”Viktoria har skabt kontakt til flere af mine børn, og gennem dem får hun et endnu større netværk, og det var jo det bedste, der kunne ske,” siger Dorte.

Knallert og kørekort

Når man er ung på Stevns og ikke selv kan køre bil, forsvinder det sociale netværk let. Viktoria har en kallert, men når det er koldt, lader hun den stå. Leddene bliver stive. Derfor kører hendes forældre hende ofte, og det er sådan nogle ting, der kan være svære at forklare andre unge mennesker. ”Og hvis man ikke får det sagt, kommer man bare til at virke underlig. Derfor tror jeg, det er vigtigt at komme nogle steder, hvor man kan slappe af og være sig selv.” Det udsagn giver både Viktoria og Viktorias sagsbehandler hende helt ret i. Den støtte, Viktoria får ved at komme i familien, er meget værdifuld. Selv siger hun: ”Det har givet meget. Jeg har ikke før turdet at være omgivet af så mange mennesker og spise sammen med dem, men her er der altid meget liv, og det virker let nok.”

På grund af sygdommen kniber det også med koncentrationen for Viktoria, der ofte er meget træt. Hun har derfor indtil videre ikke gennemført en ungdomsuddannelse, og drømmer om at få status som førtidspensionist for at få økonomisk uafhængighed fra sine forældre. ”Men jeg vil meget gerne have et arbejde et par timer om dagen i en lille hestebutik, hvor jeg var i praktik i Køge,” siger Viktoria, der selv har en hest, og lyser helt op.

Ret kurs mod fremtiden

Viktoria drømmer om at få sin egen lejlighed i Strøby, som er tæt på hendes hest, og om at flytte sammen med sin kæreste. Men allerførst vil hun arbejde på at få et kørekort og på den måde tage styring i eget liv. ”Jeg kunne se, at min datter med børneleddegigt fik sit netværk igen, da hun fik kørekort. Ingen af hendes veninder gad komme til Stevns,” siger hun og Viktoria supplerer: ”Og det er træls at spørge mor og far.”

I forhold til fremtiden og til at starte sit eget liv op, er den relation, Viktoria har fået til Dortes døtre, vigtig. ”Det er jo et nyt netværk, hun starter der, og det udvider sig stille og roligt, jo flere ting, Viktoria tager med til,” siger Dorte over sin kaffekop. For eksempel har Michelle lokket Viktoria til at tage med til en amatørteaterklub på Stevns snart og for Dorte Hessel at se, handler det om indstilling. ”Vi sidder ikke og ynker Viktoria. Vi hjælper hende med at finde ud af, hvor meget hun kan. Og med at få de ressourcer, hun har, til at række længere,” siger hun og tilføjer. ”Hvis man kan lave sådan et godt match her på Stevns, så kan det lade sig gøre alle steder.”

Mig og min teaterveninde

For Lene Vestergård på 57 år og Tine Jensen på 26 år giver det ikke nogen mening at tale om rollemodeller og mentorordninger. De tager i teatret sammen, og fordi Lene er skuespiller, kan hun tage Tine med ind i teatermiljøet.

I Næstveds gule kasernebygning ligger en skjult perle. Grønnegade Teatret åbner med et rødt rum til foyer, og inde ved scenen sidder publikum klar. Dagens kulturelle oplevelse står på "Prinsesser," et kønsrolledebatende og satirisk stykke for børn og absolut også for voksne - spillet af tre mænd. Blandt publikum sidder to, der ikke er i familie eller på anden måde beslægtet, men som går rigtig meget i teatret sammen. "Vi kalder os for teaterveninder, og det er sådan, vi præsenterer hinanden" siger Lene Vestergård på 57 år, "for det er det, vi er."

Hun har meldt sig som rollemodel, fordi kommunen søgte personer med personligt overskud. Da 26-årige Tine Jensen læste Lenes profil, og så at hun var skuespiller, var det nemt at vælge. Tine har altid gerne villet være skuespiller. "Jeg vil gerne lidt ind i miljøet, og det kan Lene hjælpe mig med," siger den høje, mørkhårede pige og nikker mod sin hvidhårede veninde.

For Tine er drømmen om at komme ind på skuespils skolen ikke længere helt intakt. "Jeg tror, jeg er ved at være for gammel," siger Tine, der lige nu er ved at tage enkeltfag i dansk og matematik på VUC, og herefter har planer om at begynde en uddannelse som misbrugskonsulent. "Det er også fint, hvis jeg kan komme lidt på besøg i teaterverdenen," siger hun, da latteren har lagt sig i teatersalen og to kopper kaffe er næste naturlige skridt. Og netop det kan Lene, der har været skuespiller i 35 år, hjælpe hende med. For eksempel har Tine været

til stemmeprøve hjemme hos Lene og til sin egen overraskelse fundet ud af, at hun kan synge rent. En glædelig overraskelse, eftersom Tine har fået en lille rolle som tjener i Sebastians "Skatteøen" på en Friluftscene, hvor Lene og hendes mand, Leif, selvfølgelig vil være at finde på tilskuerpladserne.

"Det glæder jeg mig til," siger Lene, som så til gengæld kommer til at stå på scenen foran Tine til september, hvor en af hendes forestillinger spiller. For Lene giver det også noget at tage i teatret med Tine. "Det er et frisk pust og dejligt at høre en ung mening om de stykker, vi tager ud og ser," siger Lene og tilføjer med et smil: "Jeg kan vel også gå hen og blive helt forstokket i min faglighed."

I det hele taget mener de to, at unge og ældre lever som i to adskilte siloer. "Man taler altid om de sure gamle og de vrede unge, men der er jo nok fordomme på begge sider," siger Tine. Men har de to overhovedet noget til fælles og noget at tale om udover teater? "Min mand og jeg henter ofte Tine i Store Heddinge, når vi skal i teatret i København, og så snakker vi da hele vejen derind," siger Lene. "Ja, og hvis vi ikke lige har andet at tale om, kan vi jo bare tage nogle emner fra P1. I er meget glade for P1," siger Tine skælmisk og Lene storgriner. "Nå, det har du opdaget."

6 Opfølgning

Når rollemodellerne er kommet i gang, er det vigtigt, at der løbende bliver fulgt grundigt op på, hvordan det går med dem og de unge, så rollemodellerne oplever, at de bliver understøttet og får den hjælp og rådgivning, som de har brug for.

I dette kapitel kan I læse om:

- Hvorfor det er vigtigt med en grundig opfølgning
- Hvordan I sikrer en grundig opfølgning og 'nursing' af de frivillige
- Hvordan I kan afholde læringsmøder for rollemodellerne
- Hvordan projektet kan forankres

Derfor er det vigtigt med en grundig opfølgning af forløbet og 'nursing' af de frivillige...

Det er vigtigt, at rollemodellerne oplever en grundig opfølgning af deres indsats af flere forskellige grunde. Du kan læse om disse grunde i dette afsnit.

Mulighed for at drøfte og håndtere udfordringer

Først og fremmest skal der følges op på rollemodellernes indsats for at sikre, at forløbet mellem rollemodellerne og de unge forløber hensigtsmæssigt, og at både rollemodellerne og de unge er tilfredse med forløbet. Hvis rollemodellerne oplever udfordringer i forhold til den unge, som de har svært ved at håndtere selv, er det vigtigt, at der er god mulighed for, at de kan drøfte dette med de andre rollemodeller, samt at de kan få den supervision og sparring, som de har brug for.

Det kan være, at nogle match viser sig ikke at fungere hensigtsmæssigt, og det er derfor vigtigt, at rollemodellerne og de unge har mulighed for at give udtryk for dette, så der hurtigst muligt kan tages de rette foranstaltninger for at udbedre og eventuelt foretage nye match.

Sikre at de frivillige føler sig værdsat

Når man har med frivillige personer at gøre, er det meget vigtigt, at man sørger for at vise dem, at man påskønner deres engagement og indsats. Hvis de frivillige ikke oplever, at der bliver sat pris på deres indsats, kan I risikere, at rollemodellerne mister motivationen for at deltage og falder fra.

OBS! Medindflydelse er generelt et nøgleord i at sikre rollemodellernes fremadrettede engagement. Derfor er det vigtigt, at rollemodellerne oplever, at kommunen lytter og forsøger at imødekomme deres ønsker og behov på bedst mulig vis. Det er samtidig vigtigt, at rollemodellerne oplever, at deres indsats bliver anerkendt.

Refleksion

Rollemodellerne skal have mulighed for at reflektere med hinanden over, hvad der er gået godt, og hvad der er gået mindre godt i deres forløb som rollemodeller, og ikke mindst hvorfor noget er gået godt og hvorfor noget er gået mindre godt. På den måde bliver det muligt for rollemodellerne ikke blot at erfaringsudveksle men også at lære af hinandens erfaringer.

I kan derfor vælge at gennemføre en øvelse med rollemodellerne, hvor de bliver delt ud i grupper med cirka seks personer i hver gruppe. Hver gruppe får udleveret et stort stykke papir.

Stil nu rollemodellerne følgende spørgsmål:

- Hvad er gået godt?
- Hvad er gået mindre godt?
- Hvad har været svært som rollemodel?
- En af rollemodellerne i hver gruppe får opgaven at skrive alle inputs ned på venstre side af papiret

Brug cirka 30 minutter på denne del af øvelsen.

Herefter kan I stille rollemodellerne følgende spørgsmål:

- Hvorfor er det gået godt?
- Hvorfor er det gået mindre godt?
- Hvorfor har det været svært?
- Rollemodellerne skal således begrunde de inputs, som de har angivet på papirets venstre side, og deres begrundelser til de enkelte inputs skrives på papirets højre side

Brug igen cirka 30 minutter på denne del af øvelsen.

Til sidst skal hver enkelt gruppe udvælge tre pointer, som de har drøftet under øvelsen, og som de mener, er de tre vigtigste pointer at tage med videre. De skal nu præsentere deres tre pointer for de andre grupper og i den forbindelse begrunde, hvorfor de mener, at det er de vigtigste pointer.

På den måde samles der hermed op på, hvad rollemodellerne er kommet frem til, at de især kan gøre mere af, samt hvad rollemodellerne med fordel kan gøre anderledes. I denne forbindelse får rollemodellerne således mulighed for at lære af hinandens erfaringer, og de får inputs fra hinanden til, hvad de med fordel kan gøre anderledes.

Sådan sikrer I en grundig opfølgning og nursing af de frivillige...

Her kan I læse om, hvordan I kan sikre en grundig opfølgning af rollemodellernes indsats, samt hvordan I kan nurse og passe på rollemodellerne, så de ikke brænder ud.

Læringsmøder

Det er en rigtig god ide at afholde jævnlige læringsmøder for rollemodellerne, hvor de får mulighed for at mødes og høre om, hvordan det går med de andre rollemodeller og de unge, og hvor de samtidig får mulighed for at drøfte eventuelle udfordringer og behov og reflektere over deres egen og de andre rollemodellers indsats. Samtidig kan de hente inspiration hos hinanden på læringsmøderne, og de kan få vejledning og rådgivning fra hinanden og fra den eller de fagprofessionelle, som faciliterer mødet. På side 42 kan du læse om, hvordan du kan afholde læringsmøder for rollemodellerne, så de får mulighed for erfaringsudveksling og gensidig læring.

Intern sparring i netværket

Det er en god ide at udlevere en telefonliste til rollemodellerne med kontaktoplysninger til alle rollemodeller i netværket, således at de har mulighed for at kontakte hinanden, hvis der opstår problemer. Et af formålene med uddannelsen og læringsmøderne er netop at tydeliggøre rollemodellernes kompetencer og forcer, således at rollemodellerne fremadrettet vil vide, hvem i netværket de kan hente sparring hos i forskellige situationer. På uddannelsesdagene lærer rollemodellerne også om, hvordan de giver sparring til hinanden i givne situationer.

OBS! Det er ikke vores erfaring, at rollemodellerne bruger deres kontaktperson særlig meget, når de er kommet i gang med forløbet med de unge. Men det er vigtigt for de frivillige, at de har en tryghed i at vide, at de let kan komme i kontakt med en, hvis de skulle komme ud for problemer med de unge, som de ikke kan løse på egen hånd eller via sparring internt i netværket.

6

Opfølgning

Hotline

Der bør etableres en hotline for rollemodellerne, som gør det muligt for dem at komme i kontakt med en fagprofessionel, hvis der opstår problemer, som de ikke kan løse på egen hånd eller internt i netværket. Det er vigtigt, at I fra starten har udpeget en eller flere kontaktpersoner, som varetager denne funktion. Kontaktpersonen bør så vidt muligt have et godt kendskab til de unge, som har tilknyttet en rollemodel, således at kontaktpersonen kan give konkret rådgivning og sparring, hvis der opstår udfordringer mellem en rollemodel og en ung. Rollemodellernes kontaktperson kan være den unges sociale mentor, uddannelsesmentor eller en anden, som har et godt kendskab til de unge. Måske er det den eller de personer, som også har stået for at matche rollemodellerne og de unge.

Kontaktpersonen kan eventelt vælge at afsætte et bestemt tidsrum, således at rollemodellerne ikke risikerer at ringe forgæves.

Løbende orientering

Særligt i starten er det desuden en rigtig god ide, at I løbende orienterer rollemodellerne om, hvad status er i projektet. Det er eksempelvis relevant at orientere rollemodellerne om, hvor mange der blevet matchet med en eller flere unge, samt hvad årsagen er til, at der eventuelt er nogen rollemodeller, der ikke er blevet matchet med en ung.

Det er en god ide at sende en e-mail cirka en gang om måneden med projektets status. Det kan desuden være, at der sker andre ting, som har relevans for rollemodellerne, og som derfor er relevante at skrive i den månedlige informationsmanual.

Afhold arrangementer

Det kan være en god ide at afholde arrangementer både for rol-

Rollemodel, 72 år

Så fik jeg et navn og telefonnummer og en mail, og så ringede jeg til ham, og jeg ringede maange gange, ti gange, før der var hul igennem, og jeg lagde beskeder på hans telefonsvarer. Og så kom han så. Så tænkte jeg, at så er han nok ikke helt så sikker, og så snakkede jeg lidt med (kontaktpersonen i Jobcenteret), og så snakkede han så med Tims mentor i jobcenteret, og så var det ligesom, at der skete noget. Så kom vi i kontakt med hinanden... Jeg snakkede lidt med de andre rollemodeller, og de var jo kommet i gang mange af dem og havde jo nærmest fået en ny søn eller datter i familien.

lemodellerne alene, og for rollemodellerne og de unge sammen. I projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har de i en af kommunerne eksempelvis valgt at afholde en bustur for rollemodellerne og de unge, som har fået en rollemodel eller har behovet for en rollemodel. Formålet med busturen var således at ryste rollemodellerne og de unge sammen, mens det samtidig var et godt grundlag for at motivere flere af de unge, som har behovet, men som endnu ikke har sagt ja, til at få tilknyttet en rollemodel.

En anden mulighed kan være at tilbyde rollemodellerne og de unge at komme på virksomhedsbesøg eller på besøg på uddannelsesinstitutioner.

Interviewer: Hvordan oplevede du læringsmødet?

Rollemodel, 57 år: Der synes jeg, det var dejligt bare at dele, hvor de forskellige rollemodeller var henne. Så man hørte, hvor forskelligt det kunne tage sig ud (...) simpelthen konkret vidensdeling. Og det var meget den konkrete viden, de andre havde (...) netop det der nuancerede billede af, hvor forskellige vi egentlig er. Det var godt.

TIP!

Det kan være en rigtig god ide at foreslå rollemodellerne at afholde 'unge-aftner', hvor to eller tre rollemodeller arrangerer forskellige arrangementer for de unge som eksempelvis kajakture eller filmaftner, som de unge, der har interesse herfor, kan deltage i. Det kan især være rigtig gavnlig for de unge, som har svage sociale netværk, idet de herigennem kan få styrket deres sociale kompetencer og med tiden forme nye venskaber.

6 Opfølgning

Sådan kan I afholde læringsmøder for rollemodellerne...

I projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har vi valgt at afholde læringsmøder cirka en gang hver tredje måned af cirka tre timers varighed. Formålene med læringsmøderne har været at give rollemodellerne mulighed for at:

- Dele gode erfaringer og ideer til det videre forløb med de andre rollemodeller
- Tale med hinanden om udfordringer eller problematikker, som de eventuelt er stødt på i rollen som rollemodel
- Evaluere og drøfte eventuelle ønsker og behov i det videre forløb

Her kan du læse om, hvordan du kan planlægge og afholde et læringsmøde med rollemodellerne.

Status for rollemodellerne

Det er en god ide, at indledes læringsmøderne med, at hver enkelt rollemodel fortæller om, hvordan det er gået siden sidste læringsmøde. Vi har bedt rollemodellerne om i plenum hver især at svare kort på følgende spørgsmål:

- Hvilken type ung er du blevet rollemodel for – køn, alder og eventuelt primær begrænsning?
- Hvor mange gange har du mødt den unge?
- Hvad har du lavet med den unge?

Fremadrettede behov

Et fast punkt på dagsordenen på læringsmøderne bør desuden være, at rollemodellerne skal have mulighed for at drøfte, om forløbet foregår hensigtsmæssigt, eller om de kan gøre noget anderledes eller bedre for at sikre, at projektet også fremadrettet forbliver en succes.

Sådan kan indsatsen forankres...

Det er meget vigtigt, at alle parter gør sig nogle overvejelser om, hvordan det sikres, at projektet forankres og bliver en varig indsats i kommunen. Det er en rigtig god ide at spørge rollemodellerne om, hvad de har brug for og oplever der skal til for, at projektet kan blive forankret. Her kan I hente inspiration til, hvordan I kan forankre indsatsen.

Afholdelse af læringsmøder med støtte fra kommunen

Rollemodellerne i projektet 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil', har givet udtryk for, at de gerne vil afholde læringsmøderne selv, og de vil derfor udpege to rollemodeller, som skal stå for planlægningen af møderne fra gang til gang. De har i den forbindelse indgået en aftale med kommunen om, at der bliver stillet et lokale til rådighed ved hvert møde, samt at der serveres forplejning under møderne. Herudover vil det være muligt for rollemodellerne at invitere deres kontaktperson eller andre professionelle fra kommunen til at komme med indlæg på møderne. Det kan eksempelvis være et indlæg om en reform på kontanthjælpsområdet eller et indlæg om et nyt tilbud eller en ny indsats i kommunen.

Andre steder er det eventuelt mere hensigtsmæssigt, at en kontaktperson fra kommunen deltager på alle møderne og er ansvarlig for gennemførelsen af møderne.

Støtte til organisering og indkaldelse

Samtidig er det blevet aftalt, at kommunens kontaktperson sørger for at indkalde rollemodellerne til læringsmøderne i god tid, samt at kontaktpersonen løbende holder rollemodellerne orienterede om, hvordan det går med at matche rollemodellerne og de unge.

TIP!

Det kan være en god ide at afholde læringsmødet på en anderledes måde. I projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil', har de i en af kommunerne valgt at afholde mødet på et vandrehjem, som fungerer som aktiveringssted for udsatte unge, hvor rollemodellerne skal have grill mad. På den måde får rollemodellerne et indblik i, hvor nogle af de unge tilbringer eller har tilbragt deres tid, og det giver endvidere en hyggelig atmosfære under læringsmødet.

Fremadrettet rekruttering

Der vil løbende komme nye unge, som vil få brug for en rollemodel, og der vil derfor også være behov for flere rollemodeller. Der kan derfor med fordel gennemføres løbende rekrutteringsrunder efter behov. I kan læse om, hvordan I kan rekruttere rollemodeller i kapitel 2: 'Rekruttering'.

Når projektet har været i gang et stykke tid, er det desuden en god ide at opfordre rollemodellerne til at fortælle andre i deres netværk om projektet. Hermed kan de som ambassadører for projektet hjælpe med at finde flere rollemodeller.

En anden måde at rekruttere på kan være at fortælle medierne om de gode historier via indlæg i radio, artikler i lokalaviser og tv-indslag. Hermed får andre mulighed for at høre om, hvor meget de unge og rollemodellerne selv får ud af at være med i projektet, og det kan sandsynligvis motivere andre til at tilmelde sig som rollemodeller.

Motivation af nye unge

De gode historier kan også motivere unge, som endnu ikke har indvilget i at få tilknyttet en rollemodel, men idet mange af disse unge ikke læser aviser og hører radio, kan det være en god ide at tænke alternativt for at udbrede budskabet. En mulighed kan være at oprette en side på Facebook, som beskriver tilbudet om at få tilknyttet en frivillig rollemodel. I kan opfordre de unge, som allerede har en rollemodel til at 'synes godt om' siden. Hermed kan informationerne om projektet hurtigt udbredes til rigtig mange unge, og når de unge ser, at andre synes godt om projektet, er det måske også nemmere selv at tage chancen og få tilknyttet en rollemodel.

TIP!

Rollemodellerne i projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil' har valgt at lave en privat gruppe på Facebook, hvor de kan kommunikere og sparre med hinanden. Der er tale om en privat gruppe, som kun rollemodellerne har adgang til, og det har fungeret rigtig fin som en platform til at kommunikere indbyrdes.

Uddannelse

Det er en god ide også at tilbyde de nye rollemodeller en uddannelse, så de føler sig godt rustede, inden de skal i gang som rollemodeller. Samtidig kan de nye få rigtig meget ud af at deltage på læringsmøderne med de 'gamle' rollemodeller, hvor de kan høre om deres erfaringer og hente gode råd og vejledning til, hvordan de skal gribe rollen an som frivillige rollemodeller.

Match

Når nye rollemodeller bliver tilmeldt projekt, er det igen vigtigt, at der bliver gennemført en grundig matchsamtale med hver enkelt rollemodellerne for at sikre, at de kan varetage rollen som rollemodeller, samt at der bliver udarbejdet et grundigt og gennearbejdet materiale, som kan danne baggrund for, at der kan foretages gode match mellem rollemodellerne og de unge. I kan læse om matchingen i kapitel 3: 'Matching'.

Selv om der måske ikke kan findes en matchende ung med det samme, er det vigtigt at motivere rollemodellen til at forblive en del af projektet. Der dukker højst sandsynligt en ung op på et senere tidspunkt, som matcher lige netop den pågældende rollemodel. Eller måske får nogle af de unge, som tidligere har sagt nej til projektet, alligevel lyst, når de hører om alle de gode historier, der er kommet ud af projektet. I kan blandt andet læse to gode artikler i kapitel 5: 'Indsats'.

Det er også vigtigt, at kommunens sociale mentorer, sagsbehandlere og andre bliver ved med at huske på, at tilbuddet om at få tilknyttet en frivillig rollemodel eksisterer, samt at de husker at informere og motivere nye unge til at få tilknyttet en frivillig rollemodel, som matcher dem og deres behov. Rollemodellerne kan gøre en stor forskel.

Rollemodeller

- Ressourcestærke seniorer får metoruddannelse
- Udsatte unge får tilknyttet en rollemodel med livserfaring
- Dialog mellem seniorer med livserfaring og unge med behov for støtte og opbakning til uddannelse og jobsøgning

Fortællinger og IT

- Seniorer og folkeskoleelever mødes til historiefortællinger og computerarbejde
- De unge "underviser" i IT og Facebook
- De ældre beretter om tidligere tider og livsfortællinger

Frivillige unge

- Ressourcestærke unge ledige og studerende inviteres til at blive aktive i sociale foreninger, som støtter et aktivt ældreliv
- Seniorer får selskab af unge, som dermed modvirker ensomhed

Kort om projektet

'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil'

Denne manual er udarbejdet i forbindelse med projekt 'Solidaritet mellem generationer – sæt ressourcerne i spil', som på forskellig vis handler om at skabe øget solidaritet og forståelse på tværs af generationer.

Projektet er finansieret af Social- og Integrationsministeriet og gennemføres af Marselisborg – Center for Udvikling, Kompetence & Viden i samarbejde med syv danske kommuner – Ballerup, Lolland, Guldborgsund, Svendborg, Aalborg, Stevns og Hedensted Kommune.

Projektets udgangspunkt har været at igangsætte aktiviteter, hvor ressourcestærke ældre hjælper ressourcesvage unge, og ressourcestærke unge hjælper ressourcesvage ældre. Projektet indeholder følgende tre aktiviteter:

Rollemodeller

Ressourcestærke seniorer med livserfaring og tålmodighed rekrutteres og uddannes til at være frivillige rollemodeller for udsatte unge, som har svært ved at komme i gang med en uddannelse. Livserfaring og tålmodighed kan ofte være det afgørende skub for en ung, der skal hjælpes i gang. Samtidig får seniorerne mulighed for at deltage i et forløb, som giver mening.

Fortællinger og IT

Langt de fleste folkeskoleelever har indtaget den digitale verden med den største selvfølge. De er vokset op med computere og internet og kan i mange sammenhænge være de perfekte undervisere for ældre medborgere. Samtidig har seniorerne et langt og indholdsrigt liv bag sig, der beretter om en samfundsudvikling i rivende fart. Under dette forløb får skoleelever og seniorer mulighed for at mødes og lære hinanden om hverdagslivet før og nu.

Frivillige unge

Ressourcestærke unge ledige eller studerende rekrutteres og tilknyttes som frivillige i foreninger eller aktivitetscentre for ældre eller som besøgsvenner. De unge bruger således deres ressourcer til at gøre en forskel for seniorer, som føler sig ensomme, eller som er i risiko for at blive ensomme, samtidig med at de understøtter arbejdet i de frivillige foreninger og aktivitetscentre for ældre.

Produkter i projektet

Projektet har resulteret i følgende produkter.

Del 1: 'Rollemodeller'

- Indsatsmanual til udvikling og implementering af netværk af frivillige rollemodeller for udsatte unge

Del 2: 'Fortællinger og IT'

- Indsatsmanual til forberedelse og gennemførelse af forløb for folkeskoler og seniorer om fortællinger og IT
- Fortællingskatalog, som præsenterer artikler om seniorers fortællinger skrevet af folkeskoleelever

Del 3: 'Frivillige unge'

- Indsatsmanual med gode råd til, hvordan frivillige foreninger for seniorer kan rekruttere flere unge frivillige

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that proper record-keeping is essential for ensuring transparency and accountability in financial reporting. The text outlines various methods for organizing and storing these records, including the use of digital databases and physical filing systems.

Next, the document addresses the challenges associated with data security and privacy. It highlights the need for robust security measures to protect sensitive information from unauthorized access and data breaches. Key strategies mentioned include implementing strong password policies, using encryption for data storage and transmission, and conducting regular security audits.

The third section focuses on the integration of technology into financial operations. It explores how cloud-based accounting software and automation tools can streamline processes, reduce errors, and improve efficiency. The text also discusses the importance of selecting reliable vendors and ensuring that the chosen technology solutions are scalable and compatible with existing systems.

Finally, the document concludes by emphasizing the role of ongoing education and training for staff. It notes that as technology and regulatory requirements evolve, it is crucial for employees to stay updated on the latest trends and best practices in financial management. Regular training sessions and workshops are recommended to ensure the organization remains competitive and compliant.

**Marselisborg – Center for
Udvikling, Kompetence & Viden**
P.P. Ørums Gade 11, bygn. 1A
8000 Aarhus C
www.marselisborg.org

